БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 йил чиқиши
№ 101 (3583).
23 МАЙ СЕШАНБА 1967 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ЁЗУВЧИЛАРИ АНЖУМАНИ

Бугун, 22 майда Москвадаги Катта Кремль саройида СССР ёзувчиларининг IV съезди ўз ишини бошлади. Кўп миллатли Совет адабиётининг моҳир усталари иттифоқимизнинг ҳамма қисмидан бу ерга келишди. Беш юз делегат —съезд арафасида мамлакатимизнинг юксак мукофоти—Ленин ордени билан мукофотланган Ёзувчилар союзи олти ярим минг аъзоларининг вакилларидир. Ана шу юксак мукофот Совет адабиётининг муваффақиятларига берилган муносиб баҳодир. Совет адабиётининг тараққиёти коммунистик жамият қураётган халқнинг ҳаёти ва меҳнати билан чамбарчас боғланган. Ёзувчилар съезди улуғ байрам—Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги арафасида чақирилганлиги учун айниқса катта аҳамиятга эга.

Бир неча минутдан кейин биринчи мажлис очилади. Катта Кремль саройининг фойеси съезд делегатлари ва меҳмонлари билан тўлди. Ёзувчилардан Қ. Қулиев ва Б. Кербобоевлар саломлашиб кўришмоқдалар. Кўп кишилар, катта бир группа ўртасида М. Шолохов турибди. У, ўз ҳамкишлоғи А. Калинин билан нима тўғрисидадир суҳбатлашмоқда. Фойенинг бошқа бир қисмида икки ёзувчи—Л. Леонов билан А. Корнейчук учрашдилар. Ҳар иккаласининг кўксида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони юлдузлари ярқираб турибди. Меҳмонлар орасида СССР Фанлар академиясининг президенти М. Келдиш, таниқли жамоат арбоблари ҳам бор.

Эрталаб соат 11. Залда гулдурос қарсаклар бошланади. Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, Ю. В. Андропов, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев ва М. С. Соломенцев ўртоқлар ҳукумат ложаларига чиққанларида съезднинг қатнашчилари ва меҳмонлар уларни табриклайдилар.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари К. А. Федин съездни очиқ деб эълон қилади. У III съезд билан IV съезд ўртасидаги даврда вафот этган ёзувчилар хотирасини бир минутлик сукут ичида ҳурматлаб эсга олишни таклиф этади.

Съезднинг президиуми ва иш олиб борувчи бошқа органлари сайланади.

Шу ерда ҳозир бўлганлар КПСС Марказий Комитетининг сиёсий Бюросини ғоят баланд руҳ билан съезднинг фахрий президиумида сайлайдилар. Съезд делегатлари қуйидаги кун тартибини якдиллик билан тасдиқлайдилар:

1. «Совет адабиёти коммунистик жамият қурилишида». Кириш сўзи; проза тўғрисида; поэзия тўғрисида, драматургия ҳақида, танқид ҳақида, болалар ва ёшлар адабиёти тўғрисида, союзнинг ташкилий—ижодий фаолияти тўғрисида доклад.

2. Марказий Ревизия комиссиясининг доклади.

3. СССР Ёзувчилар союзи уставига киритиладиган ўзгартишлар тўғрисида доклад.

4. Раҳбар органларни сайлаш.

Раислик қилувчи съездга қардош социалистик мамлакатлардан ва Европа, Осиё, Америка ҳамда Африкадаги кўп мамлакатлардан делегациялар келганлигини айтади. У, съезд қатнашчиларини чет эллик меҳмонлар билан таништиради. К. А. Федин курашаётган Вьетнам вакилларининг номларини тилга олганида залда гулдурос, давомли қарсаклар бошланади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари П. Н. Демичев минбарга чиқади. П. Н. Демичев партия Марказий Комитетининг съездга йўллаган табригини ўқиб беради. Съезд делегатлари ва меҳмонлар партиянинг ўзларига қарата айтилган сўзларини зўр эътибор билан тингладилар.

Съезд кун тартибидаги биринчи масалага ўтади. СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари К. А. Федин кириш нутқи сўзлайди.

— Бу съезд адабиётимизнинг ҳаёти учун,—дейди К. А. Федин, —календарга ёзилган одатдаги кун эмас. Бу алоҳида аҳамиятга эга бўлган воқеадир. Съезд Октябрь ғалаба қилган кундан кейин ўтган ярим аср арафасида ўтказилаётир. Бундан 50 йил муқаддам янги тарихга асос қўйилган эди.

Ёзувчи Коммунистик партия ва В. И. Лениннинг халқ маънавий ҳаётини ривожлантиришда ва, жумладан, пролетар адабиётини ривожлантиришда, чинакам миллий маданиятни вужудга келтиришда жуда катта роль ўйнаганликларини уқтириб ўтади. Совет ҳокимияти йилларида ғоявийлик ва бадиийлик ягона бир куч бўлиб қўшилиб кетган адабиёт шаклланди. Социалистик реализм методи Советлар мамлакати адиблари бадиий ижодининг асосий методи бўлиб қолди. Ижодий ташаббус, маҳорат, форма, услуб ва жанрларнинг хилма-хиллиги санъат методимиз билан боғланган.

К. А. Федин тинчлик учун курашда кишиларга ёрдам бераётган Совет адабиётининг интернационал аҳамияти тўғрисида гапиради.

Шундан кейин съезд кун тартибидаги докладларни тинглашга киришди. (ТАСС).

СССР ЁЗУВЧИЛАРИНИНГ IV СЪЕЗДИГА

Қадрли ўртоқлар!

Бугун кўп миллатли Совет адабиётининг ҳаётида улкан кундир — СССР Ёзувчиларининг тўртинчи Бутуниттифоқ съезди ўз ишини бошламоқда. Бу съезд социалистик реализм адабиётини ривожлантиришда муҳим босқич бўлиб, жамиятимизнинг бутун маънавий ҳаётида катта воқеадир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети съезд делегатларини, совет ижодкор интеллигенциясининг жанговар отряди бўлган барча ёзувчиларни самимий табриклайди.

Бу йил совет кишилари ва бутун прогрессив инсоният Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини нишонлайдилар. Мамлакатимизнинг халқлари ярим аср илгари ленинчи Коммунистик партия раҳбарлигида зафарли пролетар революцияси байроғини баланд кўтардилар ва социализм қуриш йўлига ўтдилар. Октябрь ғалабаси билан жаҳон тарихида янги давр —меҳнаткашлар оммасининг асл орзу-тилаклари ва ниятларини рўёбга чиқарувчи чинакам инсоний ижтимоий тузумни вужудга келтириш даври бошланди.

Совет халқига жуда кўп тўсиқ ва қийинчиликларни бартараф қилиш, Октябрь ғалабаларини, коммунизм идеалларини қўлга қурол олиб қаттиқ туриб ҳимоя қилишга тўғри келди. Ҳозирги пайтда экономика, фан ва маданият соҳасида олдинги марраларни эгаллаб турган қудратли социалистик давлатнинг вужудга келтирилганлиги ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларнинг, бутун халқимизнинг мислсиз жасоратидан далолат беради.

Бу жасорат Совет адабиётининг энг яхши асарларида ўзининг ёрқин ифодасини топди. Бу адабиёт тарихнинг ҳамма босқичларида — тинч бунёдкорлик йилларида ҳам, уруш йилларида ҳам қаҳрамонона даврнинг ҳаққоний солномаси бўлди, янги жамият ғалабаси учун курашда актив қатнашиб, янги кишини шакллантириш, камолатга эриштиришнинг қудратли воситаси бўлди. Совет адабиёти даврнинг буюк ҳақиқатини юксак бадиий маҳорат билан яққол очиб берди ва биз борган йўл миллионларча меҳнат аҳлининг туб манфаатларига муносиб эканлигини кўрсатди. Биз синаб кўрилмаган ана шу йўлда катта ғалабалар қувончини татиб кўрдик, биз жудолик, вақтинча муваффақиятсизликлар ва хатоларга ҳам дучор бўлган эдик. Аммо тарих Коммунистик партиямиз, бизнинг халқимиз танлаб олган йўл янги жамият қурилишининг бирдан-бир тўғри ленинча йўли эканлигини тасдиқлади. Адабиёт ҳам бу йўлни ўз халқи билан бирга шараф билан босиб ўтди.

Тарихнинг кескин бурилиш пайтларида, революция ўти ичида вужудга келган Совет адабиёти инсониятнинг бадиий маданияти тараққиётида янги босқични очиб берди. Совет адабиётининг халқаро аҳамияти ва нуфузи шу билан белгиланадики, у жамиятни революцион тарзда ўзгартириш, социализм учун курашнинг жаҳоншумул тарихий тажрибасини акс эттирди, коммунизмнинг юксак идеяларини, озодлик, тинчлик ва тараққиёт идеяларини ҳамиша кишилар орасига ёйди. Революцион-инсонпарварлик, бунёдкорлик пафоси билан суғорилган, инсоннинг чексиз имкониятларига ишонган Совет адабиёти буржуазиянинг тушкун санъатига қарама-қарши турибди.

Рус ва жаҳон маданиятининг энг яхши традицияларини мерос қилиб олган ва бойитган социалистик реализм адабиётининг вужудга келтирилганлиги Совет тузумининг ҳаётбахш кучини ёрқин исбот этувчи далилдир.

Адабиётимизнинг принципиал жиҳатдан янги хусусияти яна шундан иборатки, у, кўп миллатли адабиёт сифатида ривожланмоқда, Совет Иттифоқидаги ҳар бир халқнинг ўзига хос тарихий йўлини акс эттираётган барча миллий маданиятларнинг прогрессив традицияларини ва илғор тажрибасини қабул қилиб олмоқда. Ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси, туб манфаатларнинг муштараклиги, халқларнинг дўстлиги ва қардошлиги миллий адабиётларнинг равнақ топиши учун асосдир. Идеаллар ва мақсадларнинг бирлиги, традициялар ва формаларнинг хилма-хиллиги миллий адабиётлар учун характерли бир нарсадир. Мамлакатимиздаги барча халқлар адабиётларининг қардошлик руҳини янада мустаҳкамлаш, уларнинг бир-бирларини бойитиши объектив қонуният бўлиб, коммунистик келажак маданиятини муваффақиятли суратда барпо этишнинг муҳим шартидир.

Социалистик воқелик, коммунизм идеалларини турмушга татбиқ этиш учун кураш санъаткорнинг янги типини — актив жамоат арбобини, гражданини, курашчини шакллантирди. Совет ижодкор интеллигенцияси халқ орасидан чиққан бўлиб, унинг ажралмас, таркибий қисмидир.

Партия, халқ жамият моддий ва маънавий ҳаётининг ҳамма соҳаларида умумий юксалишни акс эттираётган Совет адабиётининг муваффақиятларига муносиб баҳо бермоқдалар. Ёзувчиларнинг III Бутуниттифоқ съездидан кейинги йилларда ҳамманинг тақдирига сазовор бўлган кўпгина талантли асарлар яратилди. Бадиий сўз усталари социалистик реализм санъати традицияларини ривожлантириб, воқелигимизнинг бутун бойлигини очиб беришга, совет кишиларининг иш ва ўйларини ҳаққоний ва ёрқин тасвирлаб беришга интилмоқдалар. Адабиёт ҳаётдаги янги процесслар ва янги ҳодисаларга, коммунистик қурилиш жараёнида вужудга келаётган проблемаларга тобора кўп мурожаат қилмоқда.

Биз ҳозирги кунда эришган тарихий маррадан назар солганимизда ҳал этилмаган масалалар, нуқсонлар ва адабиётни ривожлантиришдаги айрим нотўғри тенденциялар ҳам кўзга яққол ташланади. Биз ана шу нуқсон ва нотўғри тенденцияларни бартараф қилмоғимиз зарур. Афсуски, бизда ғоявий ва бадиий жиҳатдан тўла қимматга эга бўлмаган ҳамда тарихимизни ва ҳозирги замонни юзаки, бир томонлама акс эттирадиган асарлар ҳам пайдо бўлмоқда. Партия, совет жамоатчилиги ёзувчиларнинг эътиборини шунга жалб этиб, ғоявий-бадиий критерийларнинг аниқ бўлиши учун, санъаткорнинг синфий позицияси равшан бўлиши учун, юксак эстетик талабчанлик учун кураш олиб бормоқдалар. Партия адабиётимизнинг, бутун санъатимизнинг коммунизм қурилишига янада муваффақиятли ёрдам беришига, янги кишини ғоявий ва ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш жараёнига активроқ таъсир кўрсатишига интилмоқда.

Коммунистик партия КПСС XXIII съездида қабул қилинган ва социал-иқтисодий процессларга раҳбарликнинг ленинча принципларини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, ишлаб чиқариш муносабатларини ва социалистик демократияни янада такомиллаштиришга қаратилган йўлни изчиллик билан амалга оширмоқда. Биз ҳаётни доим ҳаракат ва истиқболда, реал мураккаб ҳолатида кўришимиз, меҳнаткашларнинг кайфиятларини, уларнинг эҳтиёж ва интилишларини билишимиз керак. Ҳозирги пайтда воқеликни билиш ва ўзгартиришда фаннинг, марксча-ленинча назариянинг роли, адабиёт ва санъатнинг роли айниқса каттадир. Замонамизни, янги жамиятни барпо этишнинг ҳозирги босқичини бадиий билиш — Совет адибларининг биринчи навбатдаги вазифаларидан биридир. Замонамизга мурожаат қилиш санъаткорни ғоявий ва эстетик жиҳатдан бойитади, унинг фикр доирасини кенгайтиради, ўз истеъдодини рўёбга чиқаришига ёрдам беради.

Санъат инсон ҳаётининг энг нозик доираларига кириб боради, унинг фикр, туйғу ва характерининг бутун тузилишини шакллантиришга ёрдам беради. Ёзувчилар коммунизм қурувчиларини янги иш ва зафарларга илҳомлантиришлари, ижодкорлик, ташаббускорлик руҳини, Улуғ Октябрь идеалларини рўёбга чиқариш учун жавобгарлик туйғуларини ривожлантириши лозим.

Меҳнаткашларни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялаш — адабиётнинг жанговар вазифасидир. Совет кишиларининг ватанпарварлиги давлатимизнинг ҳозирги дунёдаги тарихий ролини, социализмнинг буюк афзалликларини чуқур тушунишга асосланади. Адабиёт кишининг коммунизм идеяллари тантанасига бўлган ишончини, унинг социалистик Ватанимизга чексиз муҳаббатини мустаҳкамлайди. Адабиёт ёшларимизни халқимиз жуда кўп куч сарф қилиб, машаққат ва қийинчиликларни бошдан кечириб эришган ғалабаларимиз ва ишларимиз учун фахрланиш руҳида тарбиялаши, ёш авлодда янги жамият қуриш учун курашувчиларга хос ҳислатларни чиниқтириши керак.

Ҳозирги кунда Совет адабиётининг таъсир доираси мисли кўрилмаган даражада кенгайди. Китоб ҳар бир оиланинг, ҳар бир уйнинг мулки бўлиб қолди. Ёзувчи театр, кино, радио, телевидение ёрдамида кўп миллионли китобхонларга мурожаат қилиш имкониятига эга бўлмоқда. Бу эса, ёзувчининг ролини ва ўз ижоди учун, ўз асарларининг ғоявий йўналиши ва бадиий савияси учун жавобгарлигини янада кўпроқ оширади.

Миллионларнинг ақл-идроки ва қалбини эгаллаш учун ҳозирги пайтда олиб борилаётган курашда Совет адабиёти олдида масъулиятли вазифалар турибди. Совет адабиёти бутун дунёда социализмнинг тарихий ғалабалари, коммунизмнинг порлоқ ва олижаноб идеалларининг жарчиси ва пропагандисти бўлиб майдонга чиқмоқда. КПСС Марказий Комитети совет ёзувчилари буржуа идеологиясига ҳужумни янада кенг авж олдирадилар, антикоммунизм байроқдорларига, марксизмни ҳар қандай йўллар билан ревизия қилувчилар ва вульгарлаштирувчиларга зарба берадилар, душман пропагандаси тўғри йўлдан оздириб қўйган кишиларнинг тўғри йўлни топиб олишларига ёрдам беради, деб ишонч билдиради.

Жаҳон демократик жамоатчилиги совет ёзувчиларининг халқаро майдондаги актив фаолиятига, уларнинг халқлар томонидан олиб борилаётган озодлик курашига, фашизмга, империалистик реакцияга, мустамлакачилик асоратига қарши олиб борилаётган курашга қўшаётган ҳиссаларига юксак баҳо берди ва буни муносиб суратда тақдирлади. Америка империализми халқаро жандарм сифатида ҳаракат қилиб, қаҳрамон Вьетнамга қарши разил уруш олиб бораётган ҳозирги кунда ҳам совет ёзувчиларининг овози агрессорларнинг жиноятларини қаҳр-ғазаб билан қоралаётган Ер юзидаги барча софдил кишиларнинг овозига қўшилиб кетмоқда.

Жаҳон адабиётининг барча соғлом кучлари ҳозирги пайтда тинчлик ва социал тараққиёт байроғи остида бирлашмоқдалар. Ана шу жипслашувга актив ёрдам кўрсатиш — совет ёзувчиларининг бурчидир. Биз, буржуача ҳаёт шаклини, инсониятга душманлик идеологиясини фош қилиб ташлаётган, тинчлик, демократия ва тараққиёт учун актив кураш олиб бораётган инсонпарвар санъаткорларни табриклаймиз.

Социалистик санъат — жаҳон бадиий тараққиётининг асосий кучидир. Бу санъатнинг таъсирини кучайтириш, социалистик реализм позицияларини, социализм мамлакатлари адабиётининг ҳамдўстлигини мустаҳкамлаш —ҳозирги бадиий ҳаётнинг муҳим ва самарали тенденциясидир.

Марксча бадиий танқид адабиётни юксалтириш процессига партиявий таъсирнинг қудратли воситаси, меҳнаткашларни эстетик тарбиялаш ишидаги жиддий кучдир. Принципиаллик, ғоявий муросасизлик, илмий жиҳатдан асослаб бериш, объективчилик, санъатнинг мураккаб ҳодисаларига оқилона ёндошиш, талантга эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлиш — доим марксча бадиий танқидга хос хусусият бўлиши лозим. Худди ана шундай танқид санъаткор ва кенг китобхонлар ўртасида обрў ва ҳурматга сазовор бўлиши мумкин.

Партия кўп миллатли Совет адабиётининг барча отрядларини бирлаштирган СССР Ёзувчилар союзининг фаолиятига катта аҳамият беради. СССР Ёзувчилар союзи принципиал партиявий асосда ижодий кучларни жипслаштириш соҳасида бундан буён ҳам иш олиб бориши, туб ғоявий-ижодий проблемалар юзасидан коллектив фикрни ишлаб чиқиши, ёзувчиларни ғоявий жиҳатдан чиниқтиришга, уларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришга ёрдам бериши, ёш ёзувчиларга алоҳида эътибор билан қараши керак.

Ёзувчилар ташкилоти бундан буён ҳам Совет адабиётининг партиявийлиги, халқчиллиги, ғоявий асосларининг барқарорлиги учун курашувчиларнинг ижодий союзи сифатида ҳаракат қилмоғи керак.

Социалистик жамиятда ёзувчи юксак вазифаларни бажариши керак. Советлар мамлакатининг адиби бўлиш— ҳамиша ва ҳамма жойда партиянинг саботли курашчиси бўлиб қолиш, коммунистик бунёдкорлик қаҳрамонларини очиб бериш, буржуа идеологиясининг ҳар қандай кўринишларига қарши шафқатсиз кураш олиб бориш демакдир.

Советлар мамлакатининг адиби бўлиш — замоннинг пульсини сезгирлик билан ҳис этиш, халқ билан бирга жангга ва қурилишга бориш, халқнинг ишлари ва ташвишлари билан бирга яшаш, ўз қобилияти ва маҳоратини, қалбининг бутун ҳароратини халққа бағишлаш демакдир.

Советлар мамлакатининг адиби бўлиш — ўз сўзи билан кишини руҳлантириш, унда юксак фикр ва туйғуларни вужудга келтириш, унга қувонч ва эстетик завқ бағишлаш демакдир.

Бундан буён СССР Ёзувчилар союзининг байроғида Ленин ордени порлаб туради. Бу — социалистик реализм адабиётининг катта хизматларини, унинг коммунистик қурилишга ва халқимизнинг фашизм устидан қозонган ғалабасига қўшган ҳиссаси бутун халқ томонидан тақдирланганлигини исбот этувчи далилдир. КПСС Марказий Комитети барча совет ёзувчиларини юксак мукофот билан самимий муборакбод қилади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Улуғ Ватанимизнинг ёзувчилари бундан буён ҳам коммунизм қурилишининг актив қатнашчилари бўлиб қолаверадилар, халқ учун янада зўр ғайрат билан меҳнат қилиб, янгидан-янги ижодий муваффақиятларга эришадилар, деб ишонч билдиради.

Делегат ўртоқлар, сизларга самарали ишларни тилаймиз!

Коммунизм ғалабаси учун курашда янгидан-янги муваффақиятлар сари!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

ЮКСАК МУКОФОТ

СССР Ёзувчилар Союзининг Улуғ Октябрь социалистик революцияси идеяларини ифодаловчи Совет адабиётини ривожлантиришдаги хизматлари учун ҳамда коммунистик қурилишга ва совет халқининг фашизм устидан қозонган ғалабасига совет ёзувчилари қўшган ҳиссасини тақдирлаб, СССР Олий Совети Президиуми СССР Ёзувчилар Союзини ЛЕНИН ордени билан мукофотлади. (ТАСС).

АНДИЖОНЛИКЛАР УЗ СЎЗЛАРИ УСТИДАН ЧИҚМОҚДАЛАР

АНДИЖОН, 22 май. (ЎзТАГ). Андижон областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари юбилей йилида 820 минг тонна пахта, 4 минг тонна пилла, ўн минглаб тонна гўшт, сут етиштириш мажбуриятини олдилар. Бугун Андижон районидаги Киров номли колхозда бўлиб ўтган кенгашда область қишлоқ хўжалик ходимлари ана шу марраларни албатта эгаллашга тайёр эканликлари ҳақида гапирдилар. Андижонликлар бу йил баҳорда областда юз берган ноқулай об-ҳаво шароитига қарамай, ватанга берган ўз сўзлари устидан чиқишга қарор қилдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари Р. Қурбонов, Н. М. Матчонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев қатнашдилар.

ҒАЙРАТЛИ МЕХАНИЗАТОРЛАР

Бўкадаги «Кўкорол» совхозининг 4-бўлимида меҳнат қилаётган механизаторларнинг ҳаммасини серғайрат йигитлар деса арзийди. Чунки улар ҳар йили ўз ҳаракатчанликлари, ғайратлилари билан кўпчиликнинг ҳурматини қозониб келишаяпти.

Комплекс механизациялашган пахтачилик звеноларига бошчилик қилаётган механизаторлардан бири — Қўрғонбой Бойметовдир. У ҳар куни нормадаги 7 гектар ўрнига 10 гектар ерни сифатли культивациядан чиқараяпти. Мўл ҳосил етиштириш учун курашаётган бу звено деҳқонларининг меҳрига қонаётган ғўзалар кун сайин яшнаб бораяпти.

Илғор механизаторлардан А. Эргашев, А. Маматохунов, Х. Иззатов, П. Ражабов сингари ўртоқлар ҳам кунига 10 гектар ерни юксак агротехника қоидалари асосида культивация қилиб, барча совхоз ишчиларининг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Қ. ТУРСУНОВ.

ПАХТАЗОР МАРДИ

Бепоён пахтазорларимизда тоғ-тоғ «оқ олтин» хирмонлари бунёд этиш иштиёқида меҳнат қилаётган деҳқонлар орасида марди-майдон йигитлар беҳисоб.

Нортой Анорқулов ҳам ана шундай марди-майдон пахтакор йигитлардан. У пахтачилик билан бевосита шуғуллана бошлаганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Бундан атиги икки йил муқаддам Нортой колхозда шофёрлик қилиб юрарди. Кунларнинг бирида раиснинг олдига бир ариза кўтариб кирди. Раис унинг аризасини ўқиб қараса, шофёрликдан механизаторликка ўтказиб, бироз ер ажратиб беришларини илтимос қилибди.

— Буни яхши ўйлабсиз-у, ука,— деди раис,— аммо шофёрлик билан механизаторлик ўртасида фарқ катта. Шу томонини ҳам ўйлаб кўрдингизми?

— Ўйлаб кўрдим. Фақат менга ишонсангиз бас.

Колхоз правлениеси Нортой Анорқуловга катта ишонч билдириб, уни кичикроқ бир звенога механизатор қилиб тайинлади. Олдинига айрим кишилар унга «бу асфальт йўлдан ғизиллатиб машина ҳайдаб юриш эмас» деб пичинг ҳам қилишди.

Аммо, пахтачилик билан шуғулланишга қатъий бел боғлаган Нортой бундай нари-бери гапларга эътибор қилмай, ўз ишига зўр бераверди. Дастлабки йилнинг натижаси шундай қувончли бўлиб чиқдики, ҳалиги нари-бери гапириб юрганлар Нортойни кўрганларида қизарадиган бўлиб қолишди. У бошлиқ звено 30 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан хирмон кўтарди. Бу колхоз бўйича рекорд кўрсаткичлардан бири эди. Механизаторнинг ўзи «зангори кема» бункеридан 90 тонна пахта тўкди. Ҳамма унга ва у бошлиқ звено деҳқонларига қойил қолди.

Юбилей йилида ўртоқ Анорқулов бошлиқ звено пахтакорлари 40 центнерлик маррани кўзлаб ишлашяпти. Ҳозир Оққўрғондаги Димитров номли колхознинг бошқа майдонлари сингари Нортой Анорқулов бошлиқ звенонинг пахта пайкаллари ҳам ям-яшил квадратлар билан безанган.

Н. ТЎРАЕВ.

Суратда: Димитров номли колхознинг барқ уриб ўсаётган ғўзаларига сифатли ишлов берилаётган пайт.

ПИЛЛА ТОПШИРИШ АВЖИДА

ОҚҚЎРҒОН. («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Район хўжаликларида янги пилла ҳосилини давлатга топшириш кучайиб кетди. Уч кундан бери пилла тайёрлаш пункти кеча ва кундуз тўхтовсиз ишлаб турибди. «Победа», Ленин номли, «Ленинизм» колхозларининг аъзолари янги ҳосилни тезроқ топширишда пешқадамлик қилмоқдалар. Бир кун ичида Ленин номли колхоз аъзолари 200 килограмм пилла келтирдилар. Колхозчилар ҳар қути уруғдан мўл ҳосил кўтармоқдалар. Ким Нина, Югай Тамара, Тян Хасун ўртоқлар бошчилик қилаётган звено аъзолари ҳаммадан кўп пилла топшириб қўйишди.

Район меҳнаткашлари бу йил она-Ватанга камида 134 минг килограмм пилла топшириш учун курашмоқдалар.

Пунктда ҳосилни тез ва тўхтовсиз қабул қилиш учун барча зарур чоралар кўрилган. Қўшимча равишда пилла сақланадиган жойлар қилинди. Пункт ходимлари икки сменада иш олиб бормоқдалар.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР: Ҳар бир туп ғўза деҳқон ва механизатор меҳрига қонсин.

Суғоришни ўтказишда дала шароитига алоҳида эътибор берайлик.

Қишлоқ хўжалик зараркунандалари, ҳашаротларга қарши курашни ўз вақтида ва пухта уюштирайлик.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ШТАТСИЗ КОМИССИЯ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIII съездида қуйи партия ташкилотлари зиммасига жойларда сиёсий ташкилотчилик ишларини тубдан яхшилаш вазифаси юкланди. Ўтган йилнинг ноябрь ойида бўлиб ўтган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг V пленуми ҳам ана шу масалага бағишланди.

Ҳаммамизга маълумки, пленумда кейинги йилларда республика партия ташкилоти олиб борган ишларга якун ясалди, тўпланган тажрибалар таҳлил қилинди, янги вазифалар белгиланди. Бошланғич партия ташкилотлари, район партия комитетларидан партиявий-ташкилий, сиёсий ишларни ҳар томонлама яхшилаш талаб этилди.

Дарҳақиқат, халқ хўжалигини ривожлантириш юзасидан беш йиллик планда белгиланган улуғвор вазифаларни муваффақиятли бажариш учун бошланғич партия ташкилотларидан ғоятда ташаббус, ғайрат кўрсатиб иш олиб бориш талаб этилади. Уларга бу соҳада район партия комитетлари доимо ёрдам кўрсатиб туришлари зарур. Ана шу жиҳатдан олганимизда пойтахтимиздаги Ленин район партия комитети ҳузуридаги штатсиз партия комиссияси фаолияти диққатга сазовордир.

Составида ўн уч киши бўлган бу комиссия беш йилдан буён иш олиб бормоқда. Ана шу давр ичида комиссия район партия комитетига бебаҳо ёрдам кўрсатди. Комиссия КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилиш юзасидан тушган беш мингдан ортиқ аризани, мингдан ортиқ кишининг шахсий иши бўйича масалаларни кўриб чиқиб, улар ҳақида ўз вақтида район партия комитети бюросига ахборот берди. Комиссия аъзолари партия сафларининг софлиги, бирлиги учун қатъий туриб курашадилар. Улар КПСС Устави ва Программаси талабларини бузувчиларга нисбатан ғоятда қаттиққўллик билан муносабатда бўладилар.

... Душанба куни. Комиссиянинг навбатдаги йиғилиши бормоқда. Мажлис раиси — комиссия раиси М. И. Денисов асосий масалага ўтишдан олдин ўз аъзоларига шу ҳафтада қилинадиган ишлар юзасидан топшириқлар беради.

Топшириқлар кўп ва хилма-хил. Райондаги бошланғич партия ташкилотларидан бирида КПСС сафига янги аъзолар қабул қилиш сусайиб кетибди. Бунинг устига у ерда аъзоликка қабул қилиш муддати чўзилиб кетган ўртоқлар билан ҳеч кимнинг иши бўлмай қолган. Степан Михайлович Чебикинга ўша партия ташкилотига бориб, аҳвол билан атрофлича танишиш вазифаси топширилди. Комиссиянинг бошқа бир аъзоси Когиновга эса коммунист деган номга доғ тушираётган бир кишининг шахсий иши билан шуғулланиш зарурлиги айтилди.

Комиссиянинг қолган аъзоларига ҳам шу тахлидда вазифалар бўлиб берилди.

Энди асосий масалага ўтилса бўлади. Комиссия аъзоларидан Д. В. Писаний ва С. М. Чебикинлар партияга қабул қилиш иши бўйича маълумот бердилар. Дастлаб улар партияга киришга ариза берганларнинг ҳужжатлари қандай расмийлаштирилганини айтдилар. Сўнгра эса эътиборни КПСС сафига кирувчи ўртоққа тавсиянома берган коммунистнинг ўз бурчига қанчалик тўғри муносабатда бўлганлигига қаратдилар.

Биринчи бўлиб, «Гордорстрой» ремонт трестининг прораби Л. Л. Анохинанинг аризаси кўрилди. Людмила Леонидовна кандидатлик муддатини ўташ вақтида меҳнатда ўзини кўрсатди, жамоат ишларида актив қатнашди. У касаба союзлари цех комитетининг раиси, ўртоқлик судининг секретари, хотин-қизлар Советининг аъзоси сифатида жамоат ишларини бажаради.

— Ҳаммасиға қандай қилиб улгурасиз, қийналиб қолмайсизми?— савол беришади комиссия аъзолари.

— Йўқ,— деб жавоб беради Людмила учун партия ташкилотининг секретари Кусмарцев, — у жамоат ишларини қойил қилиш билан бирга, ўз меҳнат участкаси бўйича ҳам пешқадам ҳисобланади. Ҳамма вақт топшириқни ортиғи билан бажаради.

Албатта, комиссия аъзолари Людмила Анохинани КПСС аъзолигига қабул қилишни зўр қониқиш билан райком бюроси тасдиғига тавсия этадилар.

Тепловоз вагон депосининг ёрдамчи цехлари старший мастери И. Х. Юнусов ҳам меҳнатда кўпларга ўрнак кўрсатди. У депо комсомол комитети аъзосидир. Штатсиз комиссиянинг тавсияси билан у ҳам партия аъзолигига қабул қилинади...

Навбат шахсий ишларга келди.

— Райондаги 31- мактабнинг меҳнат дарси ўқитувчиси А. Н. Яничкин,—деб ахборот беради комиссия аъзоси Когинов, — кўпинча ичиб юради. Яқинда у масталаст ҳолда кўчада ичиб, ухлаб қолган. Сўнг кўчада чемоданчасини қолдириб жўнаб кетган. Чемоданда бошқа ҳужжатлари қатори партия билети ҳам бор эди. Яхшиямки, чемодан милиция ходимлари қўлига тушиб қолибди. Улар Яничкиннинг партия билетини мактаб бошланғич партия ташкилотига етказиб беришди.

Маълум бўлишича, Яничкин ичкиликбозлиги туфайли илгари ҳам кўп марта коллективнинг муҳокамасига тушган экан. Ҳар гал у тавбасига таянар, энди бундай қилмайман, сизларни уялтирмайман, деб ваъда бераркан-у, лекин эртасига яна ўша эски изидан юравераркан. Сўнгги воқеадан сўнг, коммунистлар бундай одам бизнинг сафимизда туриши мумкин эмас, деб туриб олишган. Умумий мажлис уни КПСС сафидан ўчириш ҳақида қарор қабул қилиб, бу қарорни райкомнинг тасдиғига юборган. Комиссия аъзолари ҳам, райком бюроси ҳам мактаб коммунистларининг қарорини бир овоздан маъқуллади.

Сўнгра комиссия аъзолари шаҳар санитария-тозалаш автобазаси директорининг собиқ ўринбосари Л. М. Багдасаряннинг иши ҳақидаги масалани муҳокама қилишга киришди. Гап шундаки, Багдасарян 1961 йилдан бошлаб эгриқўллик қилабошлади. У автобазанинг масъул ходимлари, ишчилардан Азимов, Клименко ва бошқа ўртоқлар билан гапни бир жойга қўйиб, сохта ҳужжатлар тузди. Бу ҳужжатларга ўзи йўқ кишиларнинг фамилияси тиркалиб, уларнинг номидан пуллар олинди. Шу йўл билан Багдасаряннинг фақат бир ўзи давлатнинг 24,5 минг сўмдан ортиқ пулини ўзлаштириб юборди. Ҳеч сўзсиз коллектив бундай шахснинг кирдикорини ўз вақтида фош қилиб, тўғри иш қилди. У бундан кейин партия сафида қолиши мумкин эмас.

Район комитети ҳузуридаги штатсиз комиссия аъзоларининг кўпчилиги катта тажрибага эга бўлган, Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун ўз вақтида актив кураш олиб борган кишилардир. Масалан, комиссия раиси Михаил Ильич Денисовни олайлик, у 46 йилдан буён КПСС аъзоси, унинг ўринбосари Степан Михайлович Чебикиннинг партия сафига кирганлигига яқинда ярим аср тўлади. Комиссиянинг бошқа аъзоларидан Кондратьев, Иванов, Тарасев ўртоқлар ҳам ўз хизмат постларида намунали меҳнат қилган, коллективнинг катта ҳурмат ва обрўсини орттирган кишилардир. Ана шунинг учун ҳам улар ҳар бир масалага чуқур ва атрофлича, жиддий муносабатда бўладилар.

«Шарқ» ресторанининг собиқ директори Н. А. Тешдаков, ишлаб чиқариш бўлими мудири С. М. Золотухин, ошпазлар бригадири С. Акбаровларнинг коммунистга хос бўлмаган хатти-ҳаракатлари, ўз чўнтакларини текин пуллар ҳисобига тўлдириш мақсадида қилган жиноий ишлари қаттиқ қораланганда шу ресторанинг коммунистларидан Ф. Э. Диваева сўз олиб қолди.

— Бу кўнгилсиз аҳволнинг содир бўлишида, бизлар ҳам шахсан айбдормиз, — деди у, — бизлар жиноий ишни ўз вақтида пайқамабмиз. Эҳтимол уларнинг жиноий хатти-ҳаракатларини ўз кўзи билан кўрган коммунистлар ҳам бўлган. Лекин улар буни ўз вақтида очишга журъат қилмаганлар, муросасозлик қилишган. Агар ресторан партия ташкилоти принципиаллик қилганда эди, жиноятнинг олди олинган бўларди. Бу гапни эшитган штатсиз комиссия раиси Денисов тутоқиб кетди.

— Гапларингизнинг ҳаммаси тўғри, — деди у, — лекин бўлар иш бўлган. Тўйдан кейинги ноғоранинг кимга кераги бор?! Демоқчиманки, коммунист ҳамма вақт хушёр, сезгир, муросасиз бўлиши керак. Коллективнинг фойдаси учун жон куйдириши керак.

Ҳақ гап. КПСС XXIII съезди бошланғич партия ташкилотларининг обрўсини ошириш, топширилган иш учун ҳар бир коммунистнинг шахсий жавобгарлигини кучайтириш масаласини қўйди. Шундай экан, умумий гаплардан амалий ишга ўтиш вақти келди...

Комиссия аъзоларининг келгусидаги режалари катта. Райондаги барча бошланғич партия ташкилотларида ҳам кадрларни танлаш, уларни жой-жойига қўйиб ишлатиш, ёшларни тарбиялаш ишларини яхши, деб бўлмайди. Хотин-қизлардан КПСС сафига қабул қилиш, комсомолга раҳбарлик кўп жойларда талабга жавоб бермайди. Комиссия аъзолари бу соҳада район партия комитетига яқиндан ёрдам бериш режаларини тузиб олганлар. Улар район партия комитети ходимлари билан актив ҳамкорликда иш олиб бориб, омманинг куч-ғайратини олдимизда турган муҳим вазифаларни бажаришга сафарбар этмоқдалар.

Д. КОЗЛОВ,
Ленин район партия комитети ташкилий бўлими мудири вазифасини бажарувчи.

ОЗОД НИЁЗОВ Олмалиқдаги олтингугурт кислотаси корхонасида аппаратчи бўлиб ишлайди. У шонли юбилей шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб ўз ойлик планларини ортиғи билан адо этаяпти. У ўз ишининг устаси, коллективнинг фахри ҳисобланади. У ишлаб чиқараётган олтингугурт кислотаси минерал ўғитлар тайёрлашда асосий маҳсулот ҳисобланади. Суратда: корхонанинг илғор ишчиси Озод Ниёзов.

В. Сироткин фотоси.

ДУСТЛАРНИНГ ТАЖРИБАСИ

Тошкент тўқимачилик комбинатининг конструкторлик бюроси модернизация қилинган ленталн машинанинг иш чизмаларини жорий этиш учун берди. Бу машина энди ленталарни якка-якка эмас, балки жуфт-жуфт қилиб тахлайди. Натижада ишлаб чиқариш майдони тежалиб, ярим фабрикат сифати яхшиланади.

Тошкент тўқимачилари Ленинграддаги Киров номли ип йигирув комбинатида модернизация қилинган шундай машиналарни кўриб, у ердан иш чизмаларини кўтариб келишган эди Тошкентлик конструкторлар эса, бу чизмаларга қўшимча тузатишлар киритишди. Уз механика заводида тайёрланган деталлар комбинатдаги барча лента машиналарига ўрнатилади. Комбинатда юзлаб шундай машиналар бор. Бу янгилик уларнинг ҳар бирида неча юзлаб сўм пулни тежайди. Тошкент конструкторлари киритган тузатишлари бўлган ҳужжатларни ленинградликларга жўнатишга қарор қилинди.

Комбинатда қардош корхоналарнинг тажрибаларидан кенг фойдаланилаяпти. Масалан, янгича планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантириш методларига ўтишдан аввал иқтисодчилар бригадаси Орехово—Зуеводаги ип газлама комбинатига бориб келди Бу комбинат шу тармоқда хўжалик ислоҳотини биринчи бўлиб амалга оширган эди.

Йигирув цехларида съемшица касбини, тўқув цехларида эса, зарядчица касбини биринчи бўлиб бекор қилган Балашиха йигирув-тўқув фабрикасида (Москва атрофи) меҳнатни илмий ташкил қилиш методларидан фойдаланилди

Тошкентлик тўқимачиларнинг беш йилликнинг иккинчи йилида мамлакат илғор корхоналаридан ўзлаштирган ташкилий-техника янгиликларни жорий этиш туфайли йилига юз минг сўм тежалади.

(ЎзТАГ).

Маданият хроникаси

КАЛИНИН районидаги М. Горький номли мактабда комсомол-марксистлар университети ташкил этилди. Ҳозир университет машғулотларига 30 дан ортиқ тингловчи актив қатнашмоқда.

Машғулотларда «Лениннинг марксистик тўгаракларга раҳбарлик қилиши», «РСДРП нинг II съезди ва унинг аҳамияти» каби темаларда мазмунли суҳбатлар ўтказилди. Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллиги ва доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан кўрилган бу тадбир мактаб коллективининг ибратли ишидир.

Б. САЙДАШОВ.

●

«ЎЗБЕКИСТОН» нашриёти тарбия ва аҳлоқ темаларига доир қатор китобларни босиб чиқарди. Ёзувчи М. Жўранинг «Изтироб» номли китоби ҳам ана шу мавзуга бағишланган.

Китоб жуда равон тилда ёзилган. Автор тарбияга оид бахсли саволларга жавоб излайди, шу хусусда китобхон билан фикрлашади.

АБДУЛЛАЕВА.

●

БУ КУТУБХОНА хизматидан студентлар бехад хурсандлар. Чиндан ҳам Тошкент Давлат педагогика институти кутубхонаси билим ўчоғига айланиб қолган.

Кутубхона ходимларидан З. Ғозимуҳамедова, С. Нуриддинова, Х. Маҳмудова ва бошқалар ўз вазифаларига сидқидилдан муноса батда бўлиб, китоб пропагандасини кенг йўлга қўймоқдалар. Кутубхона фондида 594 миллион 574 минг нусха турли адабиётлар бор. Китобхонлар сони эса 12 минг кишидан ошиб кетди.

Кутубхона ходимлари «Аълочи кутубхона» номини олиш учун курашмоқдалар.

Й. ЗАМОНОВ.

●

ҒАЗАЛКЕНТГА шу яқин орада борганмисиз? Борган бўлсангиз бу ерда қад кўтариб турган ҳашаматли клубни албатта кўргансиз. Клуб ёшларнинг маданий дам оладиган севимли жойига айланган.

Клубда ҳозир бир неча тўгараклар ишлаб турибди. Шу билан бирга район бадиий ҳаваскорларининг концертлари ҳам ана шу даргоҳда тез-тез бўлиб туради. Яқинда Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишланиб ўтказилган ҳаваскорлар кўригига ҳам жуда кўп киши келди.

Ю. ТУРСУНАЛИЕВ.

●

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ шонли 50 йиллик юбилейи олдидан Оҳангарон шаҳар халқ маорифи бўлими қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Муқимий номли ўрта мактабда бу соҳада кўрилган ишлар ҳам диққатга сазовордир.

Яқинда мактабда катта стенд ташкил этилди. «Ленин ва ёш авлод» деб аталган бу стендда жуда кўп материал ва фотосуратлар илова қилинган. Шунингдек, доҳи бурчаги ҳам очилди.

Т. ШЕРАЛИЕВ.

ЯНГИЧА ИШЛАШ САМАРАСИ

СССР халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик план Директиваларида белгиланган асосий иқтисодий вазифани амалга оширишда планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги тартиби катта роль ўйнайди. Чунки янги иқтисодий ислоҳот мамлакат экономикасини янада мустаҳкамлайди. Ишлаб чиқаришга раҳбарлик марказлашгани ҳолда корхоналарнинг мустақиллигини оширади, хўжалик юритишнинг ленинча принципларига асосланган хўжалик сиёсатини изчил олиб бориш имконини беради, Янгича тартибда ишлашга ўтиш корхоналар коллективларининг ижодий ташаббусини кенг авж олдириш, ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигининг юксалиш суръатларини тезлаштириш учун катта имкониятлар вужудга келтиради.

Шунинг учун ҳам ишлаб чиқаришни планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системаси асосида ишлаётган корхоналар сафи тобора кўпаймоқда. Ана шу тартибни жорий қилган коллективларнинг иш фаолияти ҳар томонлама яхшиланмоқда. Буни Тошкентдаги 3-автомобиль комбинати мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Транспортчилар ўтган йилнинг 1 февралидан бошлаб иқтисодий ислоҳотни жорий қилдилар. Янги тартибда ишлашга ўтиш олдидан кенг миқёсда тайёргарлик ишлари амалга оширилди. Комбинат ходимлари янги шароитларда хўжалик юритишнинг асосий принципларини ўрганиш учун Москвада ташкил этилган семинарда иштирок этдилар. Янги усулда ишлаётган Москва ва Ленинград автомобиль хўжаликларининг фаолияти билан ҳар томонлама танишишди.

Комбинат партия комитети кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш масалалари билан чуқур шуғулланди. Колонналар, техник, иқтисодий хизматлар, ишлаб чиқариш цехлари раҳбарларининг состави қайта кўриб чиқилди. Бу вазифаларни бажаришга ўз соҳасини яхши биладиган малакали ходимлар тайинланди. Янги шароитларда партия ташкилотининг структураси ўзгарди Агар илгари комбинатдаги барча коммунистлар ягона ташкилот составига кирган бўлсалар, эндиликда барча колонналарда партия ташкилотлари тузилди. Бу ташкилотлар ичида партия группалари ташкил этилди. Шундай тадбирлар партия ташкилотининг ишлаб чиқаришга таъсирини кучайтирди, партия ташкилотларига экономикага чуқурроқ кириб бориш, ишлаб чиқаришни яхшилаш учун оператив таъсир кўрсатиш имконини берди.

Комбинатнинг инженер-техник ходимлари бириктирилган мижозларга хизмат кўрсатишни яхшилаш, рентабеллилик, меҳнат унумдорлигини ошириш барча категориядаги ишчиларнинг моддий ман-

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ АМАЛДА

фаатдорлигини яхшилашга қаратилган қатор ташкилий-техникавий тадбирларни ишлаб чиқдилар ва амалга оширдилар.

Ҳисобдан чиқариб юборилган автомобиллардан 40 та бир ўқли прицеп тайёрланди. Бу прицеплар сабзавот, турли хил ичимликлар ва атторлик товарларини ташишда ишлатилмоқда. Нон ташийдиган автомашиналар кузови конструкциясига ўзгартиришлар киритилди. Натижада битта машинага 180 килограмм ўрнига 1565 килограмм нон ортиш мумкин бўлди. Ундан ортиқ автомашинани бошқа мақсадларда фойдаланиш имкони туғилди.

Савдо тармоқларидан идишларни ташиш учун «ГАЗ—51» автомашиналарининг кузови каттароқ қилинди. Бу билан машиналарга 900 килограмм ўрнига 1400 килограммгача юк ортиш имкони туғилди. Натижада таралар ташишда банд бўлган автомашиналар сони 30 тадан 20 тагача камайди.

Янги шароитларда ишлашга ўтилганидан бери 40 дан ортиқ шундай тадбирлар амалга оширилди. Ремонтчи ишчиларга ҳақ тўлаш системаси ўзгарди, ремонт ишлари қайта ташкил этилди. Автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш икки сменада олиб бориладиган бўлди.

Эксплуатация бўлими жуда катта ҳажмдаги ишларни амалга оширди. Ҳаракатдаги составдан тўла ва рационал фойдаланишга алоҳида эътибор берилди. Комбинатда ун, крупа, боққоллик товарлари ва бошқа шу каби маҳсулотлар марказлашган усулда ташилабошланди. Автомобилларни юк ортиладиган пунктларга етказиб бериш, транспорт воситаларидан мижозлар ва улар ташийдиган юк оқимини ҳисобга олиб, рационал фойдаланиш ҳаракатдаги состав унумдорлигини оширди. Ана шу тадбирлар туфайли 80 экспедитор бошқа ишларга ўтказилди, 35 автомашина тежаб қолинди. Савдо ташкилотлари эса бир йил давомида 27 минг сўмликдан кўпроқ маблағ иқтисод қилдилар, ҳар бир тоннажнинг фойдаланиш коэффициенти 10 процент ошди.

Янгича шароитда ишлаш коллективнинг ички резервларни қидириб топиш учун курашдаги активлигини янада оширди, меҳнат ва моддий ресурсларда тежаб-тергаб ва унумли фойдаланиш масалаларига эътиборини кучайтирди. Инженер-техник ходимларнинг транспортдаги илғор методларни қидириб топиш ва жорий қилишдаги ташаббуслари ошди Корхонанинг хўжалик мустақиллиги кучайди. Мижозлар билан ўртада тузилган шартномаларнинг роли кучайди. Бутун коллектив ва ҳар бир транспортчининг корхона ишининг умумий якунига нисбатан масъулияти ошди.

Ўтган йили тонна, тонна километр ва машина соат бўйича белгиланган давлат плани муддатидан илгари — 20 декабрда бажарилди. Паркдан фойдаланиш коэффициенти 1,28 кўпайди. Натижада қўшимча 8368 машина куни тежаб қолинди. Ҳисобдаги ҳар бир автотонна ҳисобига унумдорлик 13.6 процент ортди. Автомашиналарнинг ҳаракатдаги фойдали коэффициентини 0,715 ўрнига 0,77 га етказиш туфайли автомобилларнинг юксиз ҳаракати 813 минг километр камайди ва бунинг эвазига 184,5 минг сўмлик соф фойда олинди.

Умуман ўтган йили планидагидан ташқари олинган фойда 424,4 минг сўмни ташкил этди. Унинг 60 проценти ёки 261,2 минг сўми хўжаликда корхона фонди сифатида қолди. Шундан 153 минг сўм моддий рағбатлантириш учун ажратилди. Ўтган хўжалик йили якунларининг бундай самарали бўлиши натижасида давлат бюджетига қўшимча 163 минг сўмлик ажратма берилди.

Баракали меҳнат ва олинаётган фойданинг шундай даражада кўпайиши комбинатдаги барча ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар маошининг ортишига олиб келди. Масалан, ўтган йили шоферларнинг маоши ўртача 14.7 процент ошди Ремонтдаги ишчиларнинг моддий манфаатдорлиги кескин яхшиланди.

Комбинат коллективи янги йилнинг биринчи кварталини ҳам яхши якунлади Ишлаб чиқаришнинг асосий техника-иқтисодий кўрсаткичлари зиёдаси билан адо этилди. Соатбай тариф асосида фойдаланувчи автомашиналарда юк ташиш 104,9 процент қилиб бажарилди. Шу давр ичида автомашиналар паркидан фойдаланиш, юк ташиш топшириқлари анча ортиғи билан бажарилди.

Янги система, корхона ишлаб чиқариш-молия фаолиятининг яхшиланиши учун қулай шароитлар вужудга келтириш билан бирга коллектив ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлашга ҳам ёрдам берди. Ўтган йили ва янги йилнинг биринчи квартали давомида кўнгилсиз воқеаларга олиб келувчи бирорта ҳам ҳодиса рўй бергани йўқ. Майда-чуйда ҳодисалар эса кескин камайди Йўл ҳаракати хавфсизлиги бўйича ўтказилган 5 конкурсда иштирок этган автокомбинат колонналарининг уч марта шаҳар кўчма Қизил байроғи ва пул мукофотини олишга муваффақ бўлганлиги фикримизнинг далилидир 4 автоколонна коллективи эса бундай Қизил байроқни ўзида доимий сақлаш ҳуқуқига эга бўлди. Ўтган хўжалик йилида транспорт хизмати кўрсатишни кескин яхшилашга муваффақ бўлган комбинат номи шаҳар ҳурмат тахтасига ёзилиб қўйилди.

Айни вақтда автокомбинат маъмурияти, партия ва жамоат ташкилотлари фаолиятида айрим камчиликлар ҳам йўқ эмас. Комбинатда меҳнатни ташкил этиш, иш вақтидан фойдаланишни яхшилаш, социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлаш имконини берадиган резервлар тўла ишга солинмаяпти. Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ишлари ҳам кўнгилдагидек эмас. Бу муҳим тадбир айрим участкалардагина амалга оширилмоқда. Социалистик мусобақани ташкил этишда расмиятчилик тўла бартараф этилмаган. Корхона маъмурияти, партия комитети бу камчиликларни бартараф этиш ва шу йўл билан меҳнат, ишлаб чиқаришни ташкил этишни янада яхшилаш, автомашиналардан фойдаланиш коэффициентини ошириш йўлида изланиш олиб бормоқдалар.

Ю. АБДУЛЛАЕВ,
Тошкент область партия комитетининг инструктори.

ЯНГИ ТОШКЕНТНИ БУНЁД ЭТАМИЗ

Пойтахтимиз жамоли кундан-кунга очилиб бораяпти. Янгидан-янги пишиқ ва бежирим турар-жойбинолари қад кўтаряпти. Айниқса, Чилонзор массивида қардош республикалардан келган бинокорлар меҳнати билан осмонга бўй чўзган кўп қаватли бинолар сони ортиб бораяпти. Уларга неча ўнлаб оилалар кўчиб киряпти. Сиз суратда кўриб турган мана бу беш қаватли уй-жой биноларини москвалик ва белоруссиялик қурувчилар бунёд этишган.

Г. Пун фотолари, (ЎзТАГ фотохроникаси).

● СОЦИАЛИСТИК ДАВЛАТЛАРНИНГ МОНОЛИТ БИРЛИГИ.

● АМЕРИКА АГРЕССОРЛАРИНИНГ ВАҲШИЙЛИГИ ДАВОМ ЭТМОҚДА.

● КУБАГА ҚАРШИ ЯНГИ ИҒВОГАРЛИК.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

Н. П. ОСИПОВ НОМИДАГИ РУС ХАЛҚ ОРКЕСТРИ АВСТРАЛИЯДА

КАНБЕРРА. (ТАСС). Н. П. Осипов номидаги Давлат рус халқ оркестри Австралия ва Янги Зеландияда берган концертларида шу мамлакатларнинг Мельбурн, Брисбен, Сидней, Окленд ва Веллингтон шаҳарлари томошабинларидан юз мингдан кўпроқ киши ҳозир бўлишди.

Австралия матбуоти турли мамлакатларнинг кўпгина бадиий коллективлари гастролларини эслаб, бешинчи қитъа шаҳарларида бу оркестр эришаётган зўр муваффақиятга шу вақтгача биронта ҳам бадиий коллектив эришгани йўқ, деб ҳисоблайди.

ХАНОЙДАН ОЛИНГАН ХАБАРЛАР

19 майда Ханой устида Американинг 9 қароқчиси уриб туширилди, бир неча самолёт шикастлантирилди. Кўпгина америкалик учувчилар асир қилиб олинди. Ханойликлар осмонда Американинг қирувчи-бомбардимончи самолётлари бирин-кетин ёна бошлаганлиги, душманнинг тўқ-яшил кўчаларига тушганлиги, шаҳарнинг турли жойларига қулаб тушган Америка самолётларининг парчалари буркисиб ётганлигининг гувоҳи бўлдилар.

Лекин эришилган ғалаба қувончи қариндош-уруғлари ва яқин кишилари ана шу ҳужум вақтида ҳалок бўлган кишиларнинг қайғу-ғами билан хиралашиб туради. Кечқурун Ханой кўчаларидан велосипедчилар мотам гулчамбарларини ташиб турибдилар. Санитария машиналари узлуксиз келиб турган госпиталларнинг дарвозалари олдида ярадор бўлган кишиларнинг қариндош-уруғлари тўпланишган. Ёнғин тушган жойга шошилаётган ўт ўчириш машиналарининг овози тез-тез эшитилиб туради.

Америка учувчилари Хайфонга қилинган ҳужум вақтидагидек бу гал ҳам «Шрайк» типидаги ўзи бошқариладиган реактив снарядлардан кенг фойдаландилар. 5 мингта ўткир пўлат ўқ солинган «Шрайк» снарядлари ердан 4—5 метр баландликда портлайди ва жуда катта зарар етказади.

ОММАВИЙ КАМПАНИЯ

ЛОНДОН. Буюк Британия Коммунистик партияси 3 июнда сўнгги йиллар давомида энг йирик сиёсий кампания бошлайди. Кампаниядан асосий мақсад лейбористлар ҳукуматининг ҳозирги сиёсатига қарши курашда малакатнинг прогрессив кучларини бирлаштиришдир.

Асосан саноат марказларида митинг ва намойишлар уюштирилади. Бу митинг ва намойишлар ҳукуматнинг иш ҳақини бир даражада сақлаб туриш сиёсатига қарши, Американинг Вьетнамдаги агрессияга ва Англиянинг «умумий бозор»га аъзо бўлишига қарши шиорлар остида ўтади.

БМТ ҚЎШИНЛАРИ ОЛИБ ЧИҚИБ КЕТИЛМОҚДА

ҚОҲИРА. 19 майда Бирлашган Араб Республикаси билан Исроил ўртасидаги демаркацион линиядан, шунингдек Ғози районидан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг фавқулодда қуролли кучлари олиб чиқиб кетила бошланди. Бу тадбир Бирлашган Араб Республикасининг талабига мувофиқ амалга оширилмоқда.

СОЦИАЛИСТИК ҲАМДЎСТЛИКНИНГ БИРЛИГИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Социалистик давлатларнинг ҳамкорлиги ва қардошларча бирлиги мустаҳкамланиб бораётганлигини кўрсатадиган янгидан-янги далилларга эга бўлмоқдамиз. Кейинги ойларда Европадаги социалистик мамлакатлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган бир қанча шартномалар Евопада хавфсизлик, тинчлик ва стабилликни мустаҳкамлаш ишига қўшилган катта ҳиссадир. Германия Демократик Республикаси, Польша, Чехословакия ва Венгрия ўртасида тузилган шартномаларга шундай баҳо берилмоқда. Америка Қўшма Штатларининг ёрдами билан Иккинчи Жаҳон уруши якунларининг қайтадан кўриб чиқилишига ҳали ҳам умид боғлаётган Ғарбий Германиядаги реакцион доираларнинг сиёсатини эътиборга олганда, бу шартномалар халқаро миқёсда жуда катта аҳамиятга эгадир.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегациясининг Болгарияга қилган визити кейинги вақтлардаги воқеалар ҳалқасининг муҳим бўғинидир Визит вақтида Совет Иттифоқи билан Болгария ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида кейинги 20 йилга мўлжалланиб имзоланган шартнома ҳар иккала мамлакатнинг бир-бирига тобора яқинлашуви ва улар ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликнинг мантиқий, қонуният натижасидир. Янги шартнома бу процессни мустаҳкамлайди ва ривожлантиради. «Болгар халқи, деб таъкидлайди «Работническое дело» газетаси, шартнома социалистик жамият қурилишида янги, янада катта муваффақиятларни қўлга киритишнинг мустаҳкам гарантияси, деб билади».

ФРАНЦИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ САДОСИ

Капиталистик мамлакатларда монополияларнинг меҳнаткашлар манфаатларига қилаётган ҳужумига қаттиқ зарба берилмоқда. 17 майда Францияда бўлиб ўтган ялпи миллий забастовка ғоят зўр уюшқоқлик ва жипслик билан ўтди. Касаба союзларининг барча сўл партиялар қўллаб-қувватлаган чақириғи билан забастовкада ўн миллион ишчи ва хизматчи қатнашди. Мамлакатнинг иқтисодий ҳаёти бутунлай издан чиқди. Франция пролетариати ягона фронтга бирлашиб, жипслашган ҳолда ўз ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилиб чиққанида қандай зўр кучга эга бўлажагини намойиш қилди.

24 соатлик забастовканинг сиёсий характери шу билан белгиланадики, у ҳукуматнинг иқтисодий ва сиёсий соҳаларда ярим йиллик муддат билан ўзига «махсус ваколатлар» бериш тўғрисидаги талабига қарши норозилик билдириш шиори остида ўтди. Ҳукумат «умумий бозор» тўғрисидаги шартномани бажариш зарурлигини ўз талабларига баҳона қилиб кўрсатди. Гап шундаки, Европа иқтисодий бирлашмаси (яъни «Умумий бозор»)ни тузиш тўғрисидаги шартномани имзолаган мамлакатлар ўртасида таможня 1968 йил 1 июлда тамомила бекор қилинади «товарлар, капиталлар ва одамлар эркин ҳаракат қила бошлайди».

Ҳукумат конкуренция (рақобат)нинг янги шарт-шароитларига мувофиқ «Франция экономикаси тубдан ислоҳ қилиниши керак» деб даъво қилмоқда. Ҳукумат парламентга мурожаат қилмай декретлар ёрдамида компанияларни қўшиш йўли билан ишлаб чиқаришни концентрлашни тезлатиш, социал таъминот системасини ислоҳ қилиш ва шу каби тадбирларни амалга ошириш имкониятига эга бўлмоқ учун «махсус ваколатлар» берилишини талаб қилаётир. Аслида эса Франция Компартиясининг бош секретари Вальдек Роше айтганидек, бу ваколатлар «мамлакат олдида турган иқтисодий ва социал проблемаларни монополияларнинг манфаатларини кўзлаб ҳал этиш ва бу билан миллат мажлисини ўз фаолиятининг ҳамма воситаларидан ва контроль қилишнинг ҳамма имкониятларидан маҳрум этиш учун керак». Шундай қилиб, бунда гап ҳаётий муҳим масалалалар тўғрисида, одамларни иш билан таъминлаш, иш ҳақи, социал таъминот ва шу сингари масалалар устида бораётир. Меҳнаткашлар курашнинг оқибати монополияларнинг тазйиқига қатъият билан қаршилик кўрсатишга боғлиқ эканлигини яхши биладилар. Меҳнаткашлар ялпи миллий забастовкалари билан монополиялар ишлаб чиқаётган планларга қандай қараётганликларини жуда равшан ва баралла айтиб бердилар.

«Махсус ваколатлар» тўғрисидаги масала теварагида парламентда ҳам кескин кураш бошланди. Франция Коммунистик партияси ва демократик ҳамда социалистик сўл кучлар федерацияси депутатларининг бир группаси ҳукуматга ишончсизлик билдириш тўғрисидаги резолюцияни миллат мажлисига тақдим этди.

СОВЕТ-ИТАЛИЯ МУНОСАБАТЛАРИ РИВОЖЛАНМОҚДА

Совет Иттифоқи билан Италия ўртасидаги муносабатлар муваффақиятли суратда ривожланмоқда. Италия Ташқи ишлар министри А. Фанфанининг яқинда СССРга қилган визити вақтида ҳар иккала мамлакат ўртасида олиб борилган музокаралар сиёсий, иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий соҳалардаги ҳамкорликни янада кенгайтиришга олиб келди. Бир қанча янги битимлар тузилди. Ҳар иккала томон иқтисодий ва савдо-сотиқ алоқалари кўнгилдагидек ривожланиб бораётганлигидан мамнун эканликларини билдиришди. Жумладан, Волга бўйида енгил автомобиллар ишлаб чиқарадиган завод қурилишида Италиядаги ФИАТ фирмасининг иштироки тўғрисидаги битимнинг планга мувофиқ суратда бажарилаётганлиги қайд қилинди. СССРдан Италияга табиий газ етказиб бериш ва СССР—Италия газ қувури қуриш тўғрисида битим тузиш каби муҳим масала ҳам муҳокама қилинди.

Музокараларда халқаро аҳволга доир бирқанча масалалар, жумладан, қуролсизланиш, халқаро кескинликни юмшатиш масалалари муҳокама қилинди. Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида самарали шартномани тузиш билан боғлиқ бўлган масалалар батафсил қараб чиқилди. Европа қитъасида кескинликни юмшатиш ва хавфсизлик проблемаларини муҳокама қилиш вақтида бу масалаларни қараб чиқиш учун кенгаш чақириш ва бу кенгашни чақиришга яхши тайёргарлик кўриш тўғрисидаги таклифга катта эътибор берилди.

Италия матбуоти умуман совет-итальян музокараларидан қаноат ҳосил қилганлигини билдирмоқда. Бир қанча проблемалар юзасидан ҳар иккала томоннинг нуқтаи назари бир хил бўлмаса ҳам тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш билан боғлиқ бўлган муҳим масалаларда уларнинг фикрлари бир-бирларига яқин эканлиги муҳимдир.

ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИДАГИ Тхуфонга жамоаси денгиз сатҳидан 1700 метр баландликда, қалин ўрмонлар орасида жойлашган. Аммо уруш мисоиг элатининг баланд тоғдаги ана шу қишлоғига ҳам етиб келди. Ўтган йилнинг июнь ойида икки америка самолёти тоғ йўлидан бораётган юк машиналарига ҳужум қилди. Жамоанинг кўнгилли отряди «Ф—105» америка самолётини уриб туширди. Жамоа деҳқонлари уриб туширилган самолёт ичида куйиб кетган учувчини қишлоқ чеккасига олиб бориб кўмдилар. Қабр устига ана шу сўзлар ёзиб қўйилди: «Тхуфонга кўнгиллилари томонидан 1966 йил 20 июлда уриб туширилган Америка қароқчиси». Бу сўзлар америкалик агрессорларга қатъий огоҳлантиришдир.

Е. Кобелев фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ЖАҲОН БИР ҲАФТА ИЧИДА

ИМПЕРИАЛИСТЛАРНИНГ КУБАГА ҚАРШИ КАМПАНИЯСИ

Вашингтон Латин Америкасидаги энг реакцион доиралар билан тил бириктириб, революцион Кубага қарши яна иғволар бошламоқчи бўлиб турибди. АҚШ ва ғарбий ярим шардаги бошқа мамлакатлар матбуотида Кубага қарши кампания авж олдириб юборилди. Бундан кузатилган мақсад — Кубага қарши тайёрланаётган янги агрессив хуружларни оқлашдир. Венесуэла ҳукумати бу кампанияни бошлаб берди. Венесуэла ҳукумати Кубани «Венесуэла суверенитетини бузиш»да айблади ва «Куба масаласи»ни муҳокама қилмоқ учун Америка давлатлари ташкилотига аъзо бўлган мамлакатлар ташқи ишлар министрларининг махсус кенгашини чақиришни талаб қилди. Шу билан бирга Кубага нисбатан ҳар қандай жазо чораларини ва ҳатто ҳарбий чораларни амалга ошириш талаблари ҳам илгари сурилмоқда. Аммо Венесуэлани Вашингтон қўллаб-қувватлаётганлиги ҳаммага аён. АҚШнинг ҳукмдор доиралари Латин Америкаси мамлакатларини Кубага қарши қурилган «коллектив чоралар»га жалб этиш мақсадида уларни йўлдан уриш учун кўпдан буён зўр бериб ҳаракат қилиб келмоқдалар. Матбуотнинг хабар беришича, бу масала АҚШнинг ташаббуси билан Латин Америкаси мамлакатлари президентлари ва АҚШ президентининг апрель ойи ўрталарида Пунта-Дель-Эстеда бўлиб ўтган кенгашида муҳокама қилинган. Шу кенгашдан кейин кубалик контрреволюцион қуйқаларнинг хуружи кучайди. Америка мамлакатларининг Кубага қарши янги юриш бошлашга даъват этаётган расмий вакиллари шу тўғрисида тез-тез наъра торта бошладилар. Барча фактлар Венесуэланинг бу «ташаббуси» ҳам Пунта-Дель-Эстеда лойиҳалаштирилганлигини кўрсатади.

Шу нарса диққатга сазоварки, Венесуэла Кубани «айблаши»дан бир неча кун олдин АҚШ давлат секретари Дин Раск Куба гўё «ўз қўшниларининг ишига қонунга хилоф суратда аралашмоқда», ғарбий ярим шарга таҳдид қилмоқда, деди ва бу масала «тез орада» Америка давлатлари ташкилотида муҳокама қилинади, деб олдиндан айтиб қўйди. Раск кетидан АҚШнинг Америка давлатлари ташкилотидаги вакили Линович Кубага қарши Венесуэла тавсия этган ҳар қандай ҳаракатларни қўллаб-қувватлаяжагини билдирди.

АҚШ ҳукмрон доираларининг Кубага қарши ишлаётган ҳозирги найранглари империалистларнинг Латин Америкаси мамлакатларида ўтказиб келаётган умумий йўли билан чамбарчас боғланган. Мақсад — бу мамлакатлардаги миллий озодлик, ватанпарварлик ҳаракатларининг ривожланишига йўл қўймасликдан ва ана шу мамлакатларни ўз амрига бўйсундиришдан иборат. Америка Қўшма Штатлари бу вазифани бажаришда Латин Америкаси мамлакатларининг реакцион ҳарбийлари зиммасига катта масъулият юклайди. Венесуэла Кубага қарши қўйган «айблари» Латин Америкасидаги бир қанча мамлакатлар ҳарбий ҳаво кучлари қўмондонларининг АҚШ раҳбарлигида Каракасда ўтказилаётган ва Америка давлатлари ташкилотига аъзо бўлган мамлакатлар армиялари вакилларининг Богота кенгаши билан бир вақтга тўғри келтирилганлигини тасодифий бир ҳол деб ҳисоблаш мумкин эмас. Венесуэла президенти Леони Кубага ҳужум қилмоқ учун Каракасдаги ҳарбий кенгашни минбар қилиб танлаганлиги бежиз эмас.

Социалистик Кубага қарши тайёрланаётган фитна Латин Америкасидаги барча халқларга қарши, уларнинг империалистик зулмдан озод бўлиш учун, миллий мустақиллик ва суверенитет учун олиб бораётган курашига қарши қаратилган фитнадир.

И. ЛАПИЦКИЙ, Н. ЧИГИРЬ (ТАСС).

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯДАГИ КОНСУЛХОНАЛАРИ ЁПИЛДИ

ҚОҲИРА. Бирлашган Араб Республикаси Ташқи ишлар министрлиги ўзининг Франкферт ва Гамбургдаги консулхоналарини ёпишга қарор қилди.

Эндиликда Бирлашган Араб Республикасининг Ғарбий Германиядаги манфаатларини Афғонистон элчихонаси ҳимоя қилади.

ШАРҚИЙ ПОКИСТОНДА ЧЕЧАК ВА ВАБО ЭПИДЕМИЯСИ

НЬЮ-ЙОРК. Шарқий Покистонда бошланган вабо ва чечак эпидемиясидан биргина апрель ойининг ўзида қарийб 2.500 киши ҳалок бўлди. Дакка шаҳрининг ўзидагина чечак билан касалланган 900 дан кўпроқ киши рўйхатга олинди. Ўлим уларнинг ярмидан кўпроғининг ёстиғини қуритди. Жами Шарқий Покистонда чечакдан икки минг киши, вабодан 467 киши ўлди. (ТАСС).

ГЛЕЗОС БИЛАН КИРКОСНИНГ ҲАЁТИ ХАВФ ОСТИДА

БЕЛГРАД. Манолис Глезос билан Леонидас Киркоснинг ҳаёти яна хавф остида қолди. ТАНЮГ агентлигининг хабарида айтилишича, «Ҳақиқат овози» грек радиостанциясининг бу ерда қабул қилиб олинган эшиттиришида шундай дейилган.

Бирлашган демократик сўл партия (ЭДА)нинг бу икки раҳбари Афинадаги хавфсизлик органларининг агентлари қўлига тушиб қолиб, қийноққа солинаётган бўлсалар керак, ёки уларни махсус ҳарбий суд Грециядаги ҳукмрон ҳарбий хунта ҳозирги вақтда тайёрлаётган сўқма айбларга асосланиб туриб, ўлим жазосига ҳукм қилиши мумкин, дейилади «Ҳақиқат овози» радиоси эшиттирган хабарда.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ ЖАНГЛАР

ХАНОЙ. (ТАСС). Жанубий Вьетнам ватанпарварлари ўтган ойда Танан ва Телон вилоятларида бўлиб ўтган жангларда душманнинг 3.206 солдатини, жумладан 2.115 америкаликни ўлдирдилар, ярадор қилдилар ва асир қилиб олдилар, деб хабар беради Озодлик агентлигининг маълумотига асосланиб ВИА агентлиги.

Ватанпарварлар ана шу вилоятларда 40 дан ортиқ самолётни уриб туширдилар ёки шикастлантирдилар ва кўпгина ўлжаларни қўлга туширдилар.

ВДР УСТИДА АМЕРИКАНИНГ 1923 САМОЛЁТИ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, (ТАСС). Аниқланган маълумотларга кўра, Вьетнам халқ армиясининг зенитчилари Американинг 1923 самолётини уриб туширдилар. Вьетнам информация агентлиги ана шу ҳақида хабар берди.

БИРМАДА ДОВУЛ

ЛОНДОН.(ТАСС). Рейтер агентлиги мухбирининг Рангундан хабар беришича, уч кун давом этган довул натижасида Бирманинг Бассейншаҳрида (Рангундан 200 километр ғарбда) 10 киши ўлган, 12 киши бедарак йўқолган, 100 минг оила бош панасиз қолган.

Расмий ҳисобларга кўра, довулдан кўрилган зарар 3,7 миллион фунт стерлингни ташкил этади.

ЯНА ЎЗЛАРИГА ЎЗЛАРИ ЎҚ ЎЗДИЛАР

ПАРИЖ. (ТАСС). Франс-Пресс агентлигининг Сайгондан берган хабарига қараганда, Америка тўртинчи пиёда аскарлар дивизияси составидан миномет расчети Тайнинь вилояти районидаги ўз қўшинлари позициясини адашиб ўққа тутган. Бир киши ўлган ва икки киши ярадор бўлган.

ЛИВЕРПУЛЬ (Англия). Яқин келиб тўхтаган автомобилга тўп-тўп болалар югуришиб боришади. Балки, машина эгаси болаларга ойна ва кузовга ўтирган чангларни артишга рухсат этар. Шунда улар бир жуфт чақага эга бўлиш бахтига эришадилар.

В. Шандрин фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

КОНГО (Браззавиль) хотин-қизлари миллий қурилишда фаол иштирок этмоқдалар. «Конго хотин-қизлари революцион союзи» ташкилотига бирлашган аёллар Миллий революцион ҳаракат партиясининг 1967 йилни меҳнат шиори остида ўтказиш юзасидан эълон қилган чақириғини қизғин қўллаб-қувватладилар. Ҳозирги кунда биронта ҳам социалистик шанбалик аёлларнинг оммавий қатнашувисиз ўтмайди. Суратда: Конго хотин-қизлари шанбаликда.
(ТАСС фотохроникаси)

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг баёноти

ГАВАНА. (ТАСС). Куба Коммунистик партияси Марказий Комитети кейинги кунларда Венесуэла ҳукумати Кубага қарши кампанияни авж олдириб юборганлиги муносабати билан баёнот эълон қилди.

Баёнотда айтиладики, Венесуэла ҳукумати Кубани денгиздан қуршаб олмоқчи ва ҳарбий блокада қилмоқчи бўлиб, коллектив қуролли ҳужум қиламиз. Куба билан савдо муносабатлари қилиб турган мамлакатларга иқтисодий бойкот эълон қиламиз, деган ва шу каби ультиматумлар қўйиб, унга таҳдид қилмоқда.

Бу ҳарбий васваса ва урушқоқлик даъватлари, дейилади баёнотда, жаҳоннинг турли районларида империалист доираларнинг кирдикорларини, жумладан Кубага қарши қилаётган кирдикорларини қоралашга интилиш натижасида рўй бераётгани йўқ.

«Америка монополияларининг хўжайинлиги ва эксплуатациясидан ўз ватанини озод қилиш учун кўп йиллардан бери курашиб келаётган ва ҳукумат полициясининг жазо отрядлари чангалига тушганида «мана шунинг ўзи факт» деб ўлдирилаётган кишиларнинг, яъни венесуэлалик саккиз революционернинг ватанига қайтишига ёрдам бермоқчи бўлган кубалик уч кишидан бири ўлдирилди, иккитаси айтишларича, қамоққа олинди. Мана шундай кубаликлар бор, деган хабар мазкур ғазаб ва васваса туғилишига сабаб бўлмоқда», дейилади баёнотда. Шунинг учун ҳам улар мана шу сабабли Кубага қарши дарҳол, яшиндек тез қирғин ҳаракатларини бошлаб юбориш керак, демоқдалар.

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг баёнотида Венесуэла ҳукуматининг мазкур кубалик уч йигит Куба мунтазам армиясига мансуб кишилар, деган даъвоси рад қилинди. Баёнотда Венесуэла ҳукуматининг, Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган қурол-яроғ қўлга туширилди, деган даъвоси ҳам рад қилинди.

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитети баёнотининг охирида бундай дейилади: «Ватанимиз таҳдид остида турган ҳозирги кунда биз ҳозирги иқтисодий блокада шароитида мамлакатимизни маданий, техникавий ва иқтисодий ривожлантириш йўлида кундан-кунга муваффақиятли равишда олиб борилаётган машаққатли ишимизни, агар лозим бўлиб қолса, ҳатто, тамомила блокада шароитида ҳам тўхтатмай, ватанни ҳимоя қилиш йўлидаги ғайратимизни яна ошира берамиз.

ҲАР КУНИ ЯНГИ БИНО

Йўлдош шаҳарча — Сергели кундан-кунга обод ва гўзал бўлиб бораётир. Бу ерда деярли ҳар куни янги бир бино фойдаланишга топширилади.

Кичкинтойлар хизмати учун ҳам ҳамма нарса муҳайё қилинган. Куни кеча бу ерда ҳар бири 90 ўринли иккита болалар боғчаси ишга тушди.

Яқинда битказилган кутубхона — маърифат ўчоғига айланиб қолди. Бу ер ҳар куни китобхонлар билан гавжум. Терешкова номли болалар кутубхонаси ҳам намунали хизмат кўрсатаётир. Тез кунда юз ўринли ошхона ҳам фойдаланишга топширилади.

БОЛАЛАР КИНОФИЛЬМЛАРИ ФЕСТИВАЛИ

Мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларидагидек бизда ҳам болалар фильмлари ҳафталиги ўтказилмоқда. Ҳафталик В. И. Ленин номли пионер ташкилотининг вужудга келганлиги муносабати билан ташкил этилаётир.

Ҳафталик репертуарига тўрт фильм: «Қўлга тушмас қасоскорлар», «Чернушка», «Уч бақалоқ», «Котовский» сингари бадиий фильмлар киритилган.

Шу кунлари кинотеатрларнинг дирекциялари ўз ишларини ҳар қачонгидан ҳам активлаштириб юборадилар. «Дружба», «Москва» ва бошқа болалар кинотеатрларида ёш администраторларнинг доимий навбатчилиги уюштирилади. Улар тартиб-қоидани кузатиб борадилар, болаларнинг кинотеатрларга уюшқоқлик билан келиб-кетишларига ёрдамлашадилар.

ПИОНЕР ЛАГЕРЛАРИ ШАЙ

Ҳадемай мактабларда имтиҳонлар тугалланиб, болаларнинг ёзги каникули бошланади. Уларнинг кўплари соя-салқин жойларда, пионер лагерларида дам оладилар.

Ҳозир бунга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Биргина Октябрь районида 20 дан ортиқ мактабда пионер лагери ташкил этилади. Лагерларда болаларни дам олишлари учун ҳамма шароит яратиб берилади.

Шаҳардан ташқари жойда районнинг 6 та пионер лагери иш олиб боради. Бу лагерлар хушманзара, соя-салқин жойларда ташкил этилади. Ҳар бир сменада 500 бола хордиқ чиқаради.

Бўстонлиқдаги «Гулистон» пионер лагери энг катта лагерлардан бири бўлади. Бу ерда бир йўла 800 ўқувчи — пионерлар дам оладилар.

Лагерда штатлар ишлаб туради. Алоҳида чўмилиш бассейнлари, волейбол, баскетбол майдончалари бор. Оқтошда янгидан ташкил этиладиган бу пионер лагери ҳеч шубҳасиз, болаларга маъқул бўлади.

ЁШ ОШПАЗЛАР КОНКУРСИ

Ошпазлар, официантларнинг ўз маҳоратларини ошириб боришларида улар ўртасида ўтказилиб туриладиган мусобақалар, конкурсларнинг роли катта. Ана шуни ҳисобга олиб «Баҳор» ресторанида 23 майдан 26 майгача ёш ошпазлар, кондитерчилар, официантларнинг конкурси ўтказишга қарор қилинди.

Конкурсга Фарғона, Андижон, Самарқанд, Тошкент шаҳарларининг пазандалари келишади. Бундан ташқари конкурсда Тошкент темир йўли ресторанлар тресги, «Ўзбекбирлашув» ҳамда область матлубот жамиятига қарашли ошхоналарнинг пазандалари ҳам қатнашиб, ўзларининг таом тайёрлаш, хўрандаларга хизмат кўрсатиш соҳасидаги санъатларини намойиш қиладилар.

Конкурс давомида ҳар бир область, ҳар бир коллективдан тўрт ошпаз кондитерчи ҳамда тўртта официантка қатнашиб, улар миллий таом ҳамда Европа таомлари тайёрлашда баҳслашадилар. Конкурсда ҳаммаси бўлиб 150 дан ортиқ киши қатнашади. Ғолибларга мукофотлар топширилади.

Конкурсда ғолиб чиққан энг уста пазандалар шу йил 10 июнда Москвада ташкил этиладиган ёш ошпазларнинг Бутуниттифоқ конкурсида қатнашиш учун юборилади.

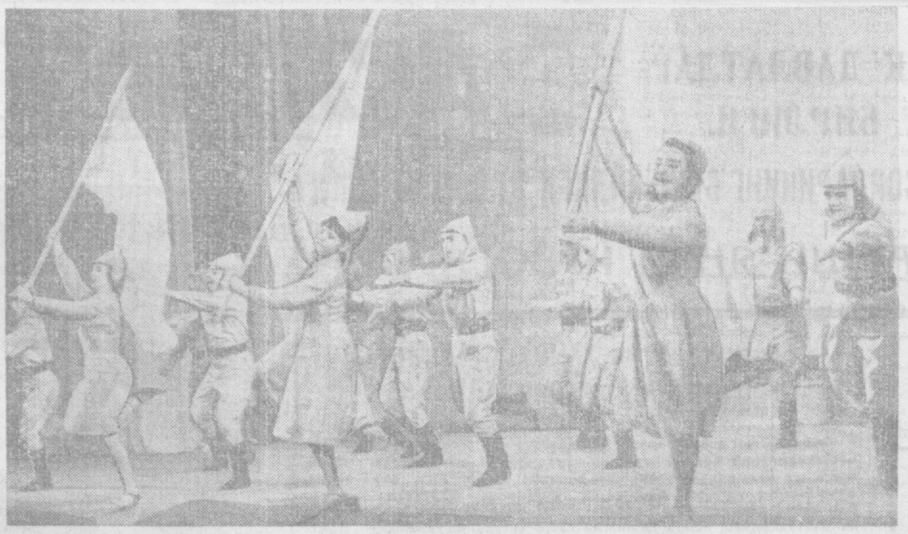

АЛИШЕР НАВОИЙ номли Ўзбек Давлат академик Катта опера ва балет театрида ҳаваскорлик санъати республика кўригининг якунловчи концерти бўлди. Бу кўрик ҳаваскорлар ижрочилик санъати учун чинакам имтиҳонга айланди. Суратларда (юқоридан): В. И. Ленин номидаги лампа заводи бадиий ҳаваскорлик коллективи «Ўтмишдан лавҳалар» номли театрлаштирилган саҳнани ижро этмоқда. Тўқимачилар маданият саройи рақс ва хор коллективининг чиқиши.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

УСТОЗ ПЕДАГОГ

Ҳалол меҳнат кишини улуғлайди. Ҳикмат ака Убаев ҳам меҳнатдан бахт топганлардан. Мана қирқ йилдирки, бу камтар педагог халқ маорифи соҳасида фаол меҳнат қилиб келмоқда. Шу ўтган давр ичида жуда кўп ёшларга таълим-тарбия берди. Саводсизликни тугатишда фаол қатнашди. Янги мактаблар очишда унинг хизматлари катта бўлди.

Кекса педагог ҳозир Тошкент шаҳар, Киров районидаги 96-мактабда ёш авлодга таълим-тарбия бермоқда. Бу мактаб ўқитувчилари уни устоз педагог сифатида ҳам ҳурмат қилишади.

Мактаб директори А. Умаров Ҳикмат аканинг босиб ўтган шонли меҳнат йўли ҳақида гапириб берди. Шундан сўнг Киров район халқ маорифи бўлимининг мудири И. Туртаев, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи А. Шукуров, шоир А. Пўлат, Ўзбекистон халқ артисти С. Хўжаев, 58-кечки-ёшлар мактабининг директори И. Иноғомов ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқиб, юбилярни қизғин табриклади-лар.

Куни кеча пойтахт жамоатчилиги кекса ўқитувчи Ҳикмат ака Убаевнинг туғилганига 65 йил, педагогик фаолиятига 40 йил тўлганлигини кенг нишонлади. Тантанали кеча охирида юбиляр сўзга чиқиб, ҳурмат учун тўпланганларга катта миннатдорчилик билдирди.

А. АБДУВАЛИЕВ.

ИРКУТСК—ТОШКЕНТ

ИРКУТСК, 20 май. (ТАСС мухбири). Бугун Иркутск аэропортида ёзги ҳаво йўлини тантанали очиш маросими бўлди. Шу куни иркутсклик авиаторлар умумий узунлиги 3.600 километр бўлган Иркутск — Новосибирск — Олмаота — Тошкент маршрути бўйича мунтазам пассажирлар қатновини биринчи марта очдилар. Беш соатдан сал кўпроқ вақт ичида самолёт Тошкентга келиб қўнади.

„САОДАТ" БИЛАН УЧРАШУВ

«Саодат» журнали ходимлари Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти студентлари ҳузурига меҳмон бўлиб келишди.

Учрашувни институт комсомол комитетининг секретари М. Ғуломова очди.

Журнал редактори ўринбосари Х. Аҳророва «Саодат» яқин орада ўқувчиларни нималар билан қувонтириши ҳақида, юбилей йилидаги режалари ҳақида сўзлаб берди. Сўнгра Г. Нуруллаева бир неча шеър ўқиди.

Кеча охирида институт бадиий ҳаваскорлари ижросида концерт кўрсатилди.

И. ЎРИНБОЕВ.

ДОВЮРАК ПИОНЕР

ҲОДИСА

Эрталабки нонуштадан сўнг ҳамма ўз ишига шошилиб кетарди. Беш яшар Абдуғаффор икки яшар синглиси Орзигулни Хиёбон номли катта анҳор ёқасидаги тор йўлкадан боғчага етаклаб кетарди. Ариқда сув шарқираб оқяпти.

Орзигул қоқилиб сувга тушиб кетди. Сув қизни оқимга қараб оқизиб кетди. Орзигул сувда дам кўринар, дам кўринмасди. Акаси йиғлаб анҳор лабида югурар, қўли билан ўша ёққа ишора қиларди. Атрофда ҳеч ким йўқ. Шу вақт нарироқдаги хонадондан бир қиз чиқиб келди. У ҳам ҳайрон бўлиб сувга қаради. У сув лабига югуриб келиб қизчага кўзи тушади. Дарҳол кийими билан ўзини сувга отиб, қизчани қирғоққа олиб чиқди. 7-мактаб ўқитувчиси Ҳошим Кўчқоров ҳам шу онда бу ерга етиб келди. Орзигул фалокатдан омон қолди.

Бу ҳодиса Калинин районидаги Ленин номли колхозда содир бўлди. Жасур қиз 7-мактабнинг 5-«А» синфи ўқувчиси, пионер Нафиса Исамуҳамедовадир. Орзигулнинг қариндош-уруғлари Нафисага қизғин миннатдорчилик билдиришди.

А. ИСАЖОНОВ.

СПОРТ БАЙРАМИ

Яқинда Чирчиқдаги «Химик» стадионида кимёгарларнинг XXII—спартакиадаси мусобақалари бошланди. Улар бу спорт байрамларини СССР халқлари IV спартакиадаси ва Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига бағишлаганлар.

Спартакиада спортчиларнинг оммавий паради билан бошланди. Унда 650 киши қатнашди. Мусобақалар 8 тур бўйича — енгил атлетика, волейбол, футбол, баскетбол, сузиш, стол теннис, городки, шахмат бўйича ўтказиляпти.

Шу куни Ўрта Осиё зонасида қатнашаётган майдон эгалари Мари шаҳрининг «Мурғоб» командаси билан учрашдилар. «Химик» футболчилари 2:0 ҳисобида ғолиб келишди.

Спартакиада 15 июлгача давом этади.

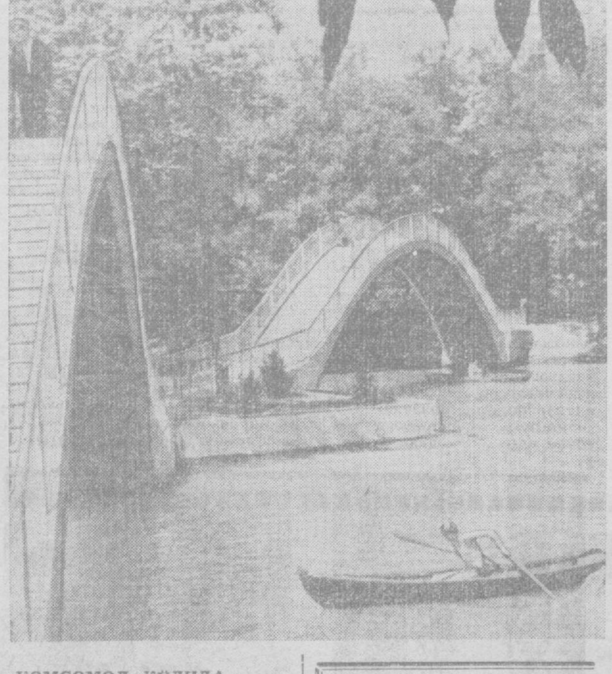

КОМСОМОЛ КУЛИДА.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

Н. БАЖЕНОВ.

МЕН ҚАНАҚА БОШ БУХГАЛТЕР ЭДИМ

ҲАЖВИЙ ҲИКОЯ

Мен кундалик дафтар тутмоқчи бўлдим. Зиёли киши учун унинг шунчалар кераклигини тушунтириб ўтиришнинг ҳожати ҳам йўқ. Ҳа, мен ана шунақа шу тоифадаги одамман. Колхознинг бош бухгалтери — ҳозирги кунда асосий фигуралардан бири бўлиб қолди. У раиснинг ўнг қўли. Бўйи-бастим чакки эмас, кўринишим ҳам дуруст: костюм-шимимга дазмол урилган, нейлонли галстук таққанман, қўйлагимнинг енгидаги запонка эса чех ойнасидан ясалган. Ёзувчилар биз, қишлоқ ҳисобчи ходимларни аввалари одамови, ҳамиша соқол-мўйловини олдирмай ўстириб юрувчи, оғзидан тамаки ҳиди анқувчи, кир бўлиб кетган устбош кийимлар кийиб юрувчи кишилар деб тасвирлашар эди. Қаранг, ҳозир эса қанақамиз! Сиртқи кўринишимиз пойтахтликлардан фарқ қилмайди. Қани энди менга молия министрлигининг бирорта бўлимини бошқаришни топшириб қўйишса борми, бемалол уддасидан чиқишга қодирман.

Мен буни шунчаки тилимга келиб қолгани учун айтдим қўйдим-да. Кўринишим пойтахтли кишига ўхшайди, аслида эса айниқса гап масъулият ҳақида боргудай бўлса ўзим жуда кичик бир одамман...

5 февраль. Раис мени кабинетига чақириб:

— Менга қара, Бебенок. Нима қилсанг, қил, лекин правлениемиз учун, айниқса шахсан мендай раис учун битта «Волга» керак,—деди. Ерилиб кетсанг ҳам беш мингни топасан. Дарвоқе, шу ерда бир киши машина сотармиш...

Мен бу иш қонунга хилоф эканлигини раисга албатта айтиб қўйишим керак, бунинг устига бош бухгалтер сифатида колхоз маблағини талон-торож қилинишига мутлақо йўл қўя олмайман. Раиснинг қулинг ўргилсин «Газик» машинаси бор, «Волга»ни олиб нима қилади? Кейин сотмоқчи бўлган ҳам ўзининг, «одами» — жияни экан. Шуларнинг ҳаммасини шартта айтмоқчи бўлган эдим, индамай қўяқолдим. Ўзи бошлиқ нима қилса қилаверсин кейин ҳаммасига ўзи боши билан жавоб беради. Кейин унга:

— Жуда соз, Кирилл Мефодиевич, иложини қиламиз. Қўшни райондан сотиб олинган пичанга ўхшатиб тўғрилаймиз-да, — дедим.

Худди ўшандай қилдик ҳам. Тез орада раис ҳаворанг «Волга» машинасига эга бўлди.

10 март. Колхозда молия масаласида тўпалон-жанжал. Счётимиз арест қилинди. Фермадаги чорва моллари оч, ем-хашакка ҳам пул йўқ. Кирилл Мефодиевич мени чақириб:

— Пул топ, бошқа областга бориб, дағал ем-хашак сотиб оламан, — деди.

— Ахир счётимиз арест қилингандан кейин пулни қаердан топаман?

— Зотдор буқаларни сотамиз, — деб бўкирди раис.

Мен ўрнимдан сакраб кетдим.

— Ажабланадиган ери йўқ? Уларнинг ўрнига сунъий, қочириш пункти очамиз — қўямиз. Бу илғор иш усули. Буқаларни эртагаёқ бозорга жўнатамиз.

Буқаларни сотдик. Бироз хашак билан ем-дон сотиб олдик. Икки баравар қимматига олдик. Роса хонавайронлик! Бўлганича бўлар, менга нима? Мен бўлсам ўзингизга маълум кичкина бир одамман. Кирилл Мефодиевичдан ем-хашакни нима сабабдан икки баравар қимматига сотиб олдингиз, нима учун буқаларни сотиб юбордингиз-у, пункт очишни ташкил этмадингиз, деб сўраб қолишса нима бўлади?

15 апрель. Раис сигирхонанинг қолган қисмини қуриб берган дурадгорлик артелига тўлаш учун қаердан бўлмасин пул топасан деб, эрталабдан бери икки оёғимни бир этикка тиқяпти. Ўзимизнинг қурилиш бригадамиз бўлгандан кейин нима учун давлат пулини кўкка совуришимиз керак? деб унга айтмоқчи ҳам бўлдим. Кирилл Мефодиевич менинг фикримни худди билгандай:

— Қурилиш бригадамиздаги йигитларнинг иши бошидан ошиб ётибди, улар менга гараж қуриш билан банд, — деб қўшиб қўйди.

Бошимни қуйи эгканимча, раиснинг топшириғини бажаришга киришдим. Бўлгани бўлар. Демак, у шундай қилишни хоҳлабдими, бунинг учун унинг ўзи жавоб беради. Менга нима, Мен тобе одамман. Ундан кейин: бошлиқнинг гапига қаршилик қилиш — душман орттириш эканлиги ҳаммага маълум.

25 июнь. Бугун якшанба. Раис колхоз чўчқасидан биттаси ўлиб қолди, деган сохта ҳужжат тузиб, ҳисобдан чиқариб ташла деб буйруқ берди. Аслини олганда бу чўчқа раис қизининг тўйида сўйилган эди. Ҳаммадан ачинарлиси шундаки, ўша чўчқанинг лоақал думидан бўлса ҳам татиб кўрмаганлигим алам қилади Бўпти, бўлганча бўлсин, бу ҳақда область ижроия комитетига бир кичиккина хат ёзиб юбора қолай деб ўйладим. Ишларимиз тобора чуқурлашиб боряпти, яна мени ҳам оёғимдан тойдиришмасин.

Туни бўйи шикоят хати ёздим. Албатта, исми, фамилиямни кўрсатмадим, чунки ишнинг нима билан тугашини ким билади дейсиз. Келинг, келиб бир алғов-далғов қилиб кўришсин. Бўлмасам колхознинг пули қушга ўхшаб ҳали ўнгга ҳали сўлга учириб юборилаяпти.

30 июль. Ақлимдан озаёздим! Областдан келган комиссия раиснинг барча кирдикорларини очиб ташлади. Кеча умумий йиғилишда уни ишдан олиб ташлашди. Кейин эса менга ёпишиб қолишди. Колхоз мулкини талон-торож қилиш, раисни эркалатиб юборишдаги бирдан-бир айбдор мен эмишман. Гўё индамай ўтирганмишман.

Умуман, мени ҳам ишдан олишди. Йиғилиш тамом бўлгандан кейин, тўппа-тўғри текшириш комиссияси раисининг олдига бордим. Иш ундай бўлган эди, бундай бўлган эди, деб гапириб бердим. Хатда менинг ҳақимда ёзилганлари уйдирма гаплар эканлигини айтдим. Раисга чурқ этмади деб ёзилгани туҳмат дедим. Мана ўзингиз кўриб турибсиз, менинг берган сигналим туфайли сизларни бу ерга текширишга юборишибди. Ахир бу индамаганлигиммми?

Комиссия раиси:

— Тўғри бир аноним хат олган эдик, лекин биз молбоқар Иван Иванович Рикиннинг берган шикояти асосида келганмиз. У сиздан аввалроқ сигнал берган, кейин қўрқмай-нетмай хат тагига исми-фамилиясини ҳам қўйган, — деб кулиб қўйди.

5 август. Уйқумда ҳаловат қолмади. Турли ўй-хаёллар уйқумни ўчириб юборади. Ғам-алам бўғади. Ҳай майли, ҳали мутахассис топишаолмай роса қийналишиб ҳам қолишар. Ўшанда келиб, оёқларимга бош қўймаганларини кўрарман.

Янги сайланган раис уйимга кирди. Оддий бухгалтер бўлиб ишланг деб таклиф қилди. Буни, қаранг-а, оддий бухгалтер эмиш! Ахир, область курсини оддий бухгалтер бўламан деб тамомлаган эканманда! Мен зиёли одамман.

Албатта буни янги раиснинг юзига эмас, ичимда айтдим. Соғлиғимнинг заифлашганини, кейин виждон азобидан яқин икки-уч ойлар чамасида қутилиб қоларман деган умидимни билдирдим.

Кейин иш бўлса бир гап бўлар.

10 сентябрь. Ҳамон кўзларим йўлда. Бироқ мени истаб бирор кимса ҳам уйимга келмайди. Янги раиснинг таклифидан бекорга бош тортганга ўхшайман.

Русчадан Т. УНАБОЕВ таржимаси.

Кимёгарлар куни олдидан

ЧЕМОДАН УСТАСИ

Улуғ рус олими Дмитрий Иванович Менделеев муқова қилиш ва чемодан ясаш ишлари билан қизиқарди. Кунларнинг бирида у иш учун керак бўлган нарсаларни сотиб олаётган эди. Шунда сотувчидан кимдир:

— Бу ким? — деб сўраб қолди.

— Қойил! Ростдан ҳам билмайсанми? Уни ҳамма танийдику, ахир. Чемодан устаси Менделеев шу киши бўлади. — жавоб берди сотувчи.

ПАЙҒАМБАРОНА КОЙИШ

1837 йилнинг кунларидан бирида Қозондаги шахсий пансионнинг ертўласида кучли портлаш юз берди. Портлаш айбдори кимё билан қизиқувчи, ер тўлани ўз «лаборатория»сига айлантириб олган Саша Бутлеров бўлиб чиқди. Бунинг учун у карцерга қамалди, сўнгра кўкрагига «Буюк кимёгар» сўзи ёзилган тахтача осилган ҳолда ошхонага чиқарилди.

Бу ёзув пайғамбарона бўлиб чиқди. Пансион қоидаларини бузувчи киши кейинчалик буюк кимёгар— Александр Михайлович Бутлеровга айланди.

ГОРЬКИЙ ҲАМ КИМЁНИ ЯХШИ БИЛГАН

Улуғ пролетар ёзувчиси Алексей Максимович Горький кимёни яхши билган ва у билан қизиққан. У кимё фанини яхши тушунганлиги ва қадрига етганлиги сабаблигина: «Кимё — мўъжизалар ўлкаси. Унда инсон толеи яширинган бўлиб, ақл-идрокнинг буюк ютуқларига фақат шу ўлкада эришилади», — деб ёзган эди.

Қ. АҲМЕРОВ,
кимё фанлари кандидати.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

23 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3-канал).

Ўзбек тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси, 18.00 — Сўз — республика слёти қатнашчиларига.

Рус тилида: 18.25 — Телевизион янгиликлар, 18.40 — Юбилей қурилишларида, 19.00 — Майсазор (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.30 — Телевизион янгиликлар, 20.45 — Саломатлик университети (I-машғулот), 21.15 — Дўстларимиз юмори (Ўзбекистонда Венгрия маданияти декадаси), 21.50 — Ватанга қайтиш (телевизион бадиий фильм), 22.30 — Навоий назми тароналари.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал).

Рус тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси.

Уқув эшиттиришлар программаси 18.00 — Химия. (олий ўқув юртига кирувчилар учун), 18.35 — Олий математика (сиртдан ўқиётган студентлар учун).

19.45 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

17.00 — Олмаота телестудиясининг эшиттиришлари.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 19.30 — Эшиттиришлар программаси, 19.35 — Расмли ҳикоялар (болалар учун), 19.55 — Узоқ Сибирь йўли (телефильм), 20.25 — Истеъдодли талант (санъат усталари), 20.50 — Тожикистон санъат усталари (фильм-концерт), 21.20— В. Шекспир сонеталари, 21.40 — Бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 24/V да Травиата.

КИНО

23 майда

ҚИШКИ БИНОДА

Чукотга бошлиғи — «ВОСТОК», НАВОИЙ номли, «УЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Спартак — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кеч соат 6 ва 9-15 минутда).

Беҳожат қочиш — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 12, 4 ва кеч 8 да), «ЧАЙКА» (кундуз 12, 2 ва 4 да).

Жаллод — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3, 5, кеч 7 ва 9 да), «ФЕСТИВАЛЬ» (кундуз 5, кеч 7 ва 9 да).

Тараумарнинг мағрур ўғлонлари — «МОСКВА», «УЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Овчи — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Дарбадарлар — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Қўлга тушмас қасоскорлар — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, кундуз 1 ярим, 5 ва кеч 8 яримда).

Севги ва мода — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9.45 минутда).

Майсазордан юриш тақиқланади — «МОСКВА» (кеч соат 9-40 минутда).

Юлдузли бола — «УЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1 да).

«Трясогузка» армияси — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда)

Дзюдо даҳоси — «УДАРНИК» (кеч 8-45 минутда).

Судхўрнинг ўлими — «1 МАЙ»

Чукотка бошлиғи — «ХИВА».

Кавказ асираси — КАФАНОВ номли.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ ПАРКИДА

26 майгача

Ҳошимжон Абдуқодиров раҳбарлиги ва иштирокида Қўқон шаҳар, Фурқат номли парк ёш талантларининг

КАТТА ДОР УЙИНЛАРИ

музика, қизиқчилик, от ва ёғочоёқ ўйинлари.

Томоша кеч соат 9 да бошланади.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1967 йилнинг иккинчи ярим йили учун газета ва журналларга

ОБУНА ҚИЛИШ давом этмоқда.

Ўз вақтида обуна бўлишни унутманг.

Узбекистон ССР Алоқа министрлиги «Союзпечать» бошқармаси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор—В35212, Редактор ўринбосарлари—В35885, В36232, Масъул секретарь—В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари—В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими—В33786 Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари—В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари—В39050, Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими—В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими—В34048. Эълонлар бўлими—В38142. Коммутатор—В30249 дан В30258 гача.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 04326. Индекс 64970 А. — 1864.